د پوهنې وزارت
د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

د قرآن کریم زده کړه
او
اسلامي ښوونه او روزنه

شپږم ټولگی

ي پـه
ع ده. له

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ . ش.

د پوهنې وزارت
د تعليمي نصاب، د ښوونكو د روزنې
او د ساينس د مركز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
كتابونو د تاليف لوی رياست

د قرآن كريم زده کړه
او
اسلامي ښوونه او روزنه

شپږم ټولګی

د چاپ كال: ۱۳۹۰ هـ . ش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمیټې

لیکوال: سرمؤلف الحاج مولوي بسم الله بختیار د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

سلاکاره کمیټه:

۱_ دکتور احسان الله د اسلامي علومو د دیپارتمنت آمر.

۲_ سرمؤلف الحاج بسم الله بختیار د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی

۳_ عبدالرقیب جهید د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

۴_ سرمؤلف محمد انیس یونس د عربي ژبې او ادبیاتو د دیپارتمنت آمر .

۵_مولوي عبدالوکیل د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

٦_ مؤلف شیر احمد مسعودی د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

۷_استاد رقیب الله ابراهیمي د اسلامي علومو د د یپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

۸_مایل آقا متقي د اسلامي علومو د د یپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

د څېړنې او تدقیق کمېټه:

۱_ پوهاند عبدالسلام عظیمي قاضي القضات او د سترې محکمې رئیس.

۲_ قضاوت پوه استاد قیام الدین کشاف.

۳_ قاضي نذیر احمد حنفي د ولسي جرگې د تقنین کمیسیون مرستیال.

۴_ مولوي عبدالعزیز د ولسي جرگې د دیني ، پوهنې او لوړو زده کړو د کمیسیون غړی .

۵_ کرامت الله صدیق د حج او اوقافو وزارت د تدقیق کمیسیون رئیس.

٦_ مولوي عین النعیم فیضي د علماؤ د سراسري شورا غړی .

۷_ مولوي عنایت الله بلیغ د علماؤ د سراسري شورا غړی .

د محتویاتو، سیاسي، فرهنگي، او دیني برخو د څېړنې او کره کتنې کمیټه:

۱. ډاکټر عطاء الله واحدیار د پوهنې وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئیس.

۲. دکتور محمد یوسف نیازی د پوهنې وزارت لوی سلا کار.

د څېړنې او تدقیق د څارنې کمېټه:

- دکتور اسدالله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزنې او د ساینس مرکز معین
- دکتور شېر علي ظریفي د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤول
- د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر گلستاني د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس

کمپوز او ډیزاین: رحمت الله غفاری او حمیدالله غفاري

د مطالبو فهرست

شماره	عنوان	صفحه
۱	د قرآن کریم د زده کړې مضمون	۱ ـــــــ ١٦
۲	د اسلامي ښوونې او روزنې مضمون : لومړی فصل : عقاید	۱۷ ـــــــ ۲۸
۳	دویم فصل : فقه	۲۹ ـــــــ ۴۹
۴	دریم فصل : اخلاق	۵۰ ـــــــ ٦۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزير پيغام

ګرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختيا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعليمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتياوو له مخې رامنځته کيږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنيزې اړتياوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعليمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعليمي نصاب د سياسي بدلونونو او د اشخاصو د نظريو او هيلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتيب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زياتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدريسي پلان برخه ګرځيدلې ده.

هيله من يم دا کتاب له لارښوونو او تعليمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د ميتودونو د کارولو له لارې تدريس شي او د زده‌کوونکو ميندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکيفيته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هيلې ترسره شي او زده‌کوونکو او هېواد ته ښې برياوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعليمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤوليت لري.

د پوهنې وزارت تل زيار کاږي چې د پوهنې تعليمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دين له بنسټونو، د وطن دوستی د پاک حس په ساتلو او علمي معيارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتياوو له مخې پراختيا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصيتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده‌کوونکو له ميندو او پلرونو څخه هيله لرم چې د خپلو نظريو او رغنده وړانديزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تاليف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتيب کې يې مرسته کړې، له ملي او نړيوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعليمي نصاب په چمتو کولو او تدوين او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې يې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفيق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د پوهنې وزير

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قــــرآن کــــریم د زده کړې مضمون

د یادولو برخه (۱)

لومړی لوست:

د مخکینېو یاد شوو سورتونو لکه : الفاتحه، الناس، الاخلاص، المسد، النصر، الکافرون الکوثر او الماعون بیا تکرارول.

دویم لوست:

د مخکینېو یاد شوو سورتونو بیا تکرارول لکه: قریش ، الفیل، الهمزة، العصر، التکاثر، القارعه، العادیات او الزلزلة.

درییم لوست:

د القدر سورت (له تجوید سره تلاوت او یادول)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ① وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ② لَيْلَةُ
الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ③ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا
بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ④ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ⑤

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم او پنځم لوست:

د التّين سورت (له تجويد سره تلاوت او يادول)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
وَالتِّيْنِ وَالزَّيْتُوْنِ ﴿١﴾ وَطُوْرِ سِيْنِيْنَ ﴿٢﴾ وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمِيْنِ ﴿٣﴾
لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِيْٓ اَحْسَنِ تَقْوِيْمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنٰهُ اَسْفَلَ
سٰفِلِيْنَ ﴿٥﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ﴿٦﴾
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّيْنِ ﴿٧﴾ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَحْكَمِ الْحٰكِمِيْنَ ﴿٨﴾

د تلاوت برخه (۱)

شپږم لوست:

د المطففين سورت له (۱ _ ۱۱) ايتونه (له تجويد سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِيْنَ ﴿١﴾ الَّذِيْنَ اِذَا اكْتَالُوْا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُوْنَ ﴿٢﴾
وَاِذَا كَالُوْهُمْ اَوْ وَّزَنُوْهُمْ يُخْسِرُوْنَ ﴿٣﴾ اَلَا يَظُنُّ اُولٰٓئِكَ اَنَّهُمْ
مَّبْعُوْثُوْنَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿٥﴾ يَّوْمَ يَقُوْمُ النَّاسُ لِرَبِّ
الْعٰلَمِيْنَ ﴿٦﴾ كَلَّآ اِنَّ كِتٰبَ الْفُجَّارِ لَفِيْ سِجِّيْنٍ ﴿٧﴾ وَمَآ اَدْرٰىكَ
مَا سِجِّيْنٌ ﴿٨﴾ كِتٰبٌ مَّرْقُوْمٌ ﴿٩﴾ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿١٠﴾
الَّذِيْنَ يُكَذِّبُوْنَ بِيَوْمِ الدِّيْنِ ﴿١١﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم لوست :

د المطففین سورت له (۱۲___۱۷) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِۦٓ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ
ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ كَلَّا ۖ بَلْ ۜ رَانَ عَلَىٰ
قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّآ إِنَّهُمْ عَن رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
لَّمَحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا۟ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ
هَٰذَا ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

اتم لوست:

د المطففین سورت له(۱۸_۲۸) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلْأَبْرَارِ لَفِى عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾
كِتَٰبٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾ يَشْهَدُهُ ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ لَفِى
نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِى وُجُوهِهِمْ
نَضْرَةَ ٱلنَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِن رَّحِيقٍ مَّخْتُومٍ ﴿٢٥﴾ خِتَٰمُهُۥ
مِسْكٌ ۚ وَفِى ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ ٱلْمُتَنَٰفِسُونَ ﴿٢٦﴾ وَ
مِزَاجُهُۥ مِن تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

<u>نهم لوست:</u>

د المطففين سورت له (۲۹ ـــ ۳٦) ايتونه (له تجويد سره تلاوت)

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾
وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ
أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ
هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾
فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى
الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

د يادولو برخه (۲)

<u>لسم لوست:</u>

د التكاثر، القارعه، العاديات، الزلزلة، القدر، او التين سورتونو له ياده تکرارول.

<u>يوولسم لوست:</u>

د الانشراح سورت (له تجويد سره تلاوت او يادول)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾
الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ
الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ ﴿٧﴾
وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تلاوت برخه (۲)

دولسم لوست:

د الانفطارسورت له (۱ــــ ۱۲) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

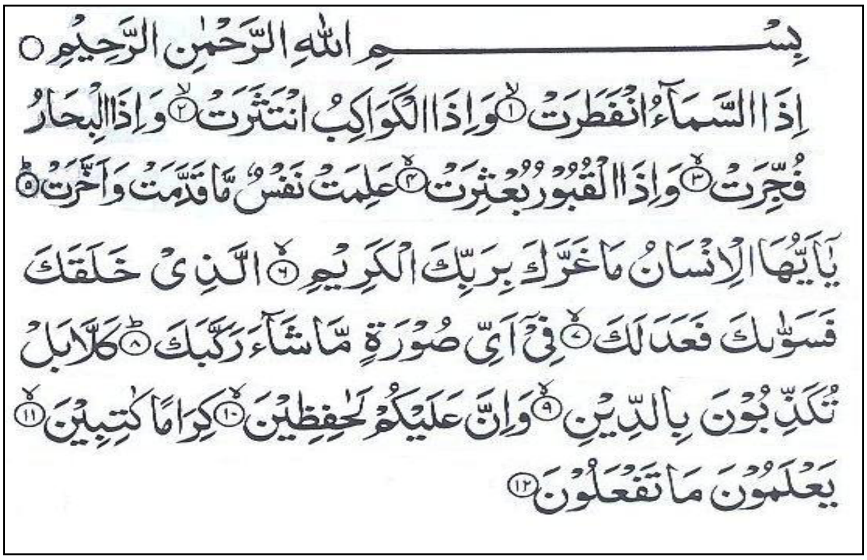

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ○
إِذَا السَّمَاءُ انفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ
فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾
يَا أَيُّهَا الْإِنسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ
فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ
تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾
يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾

دیارلسم لوست:

د الانفطارسورت له (۱۳ــــ ۱۹) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

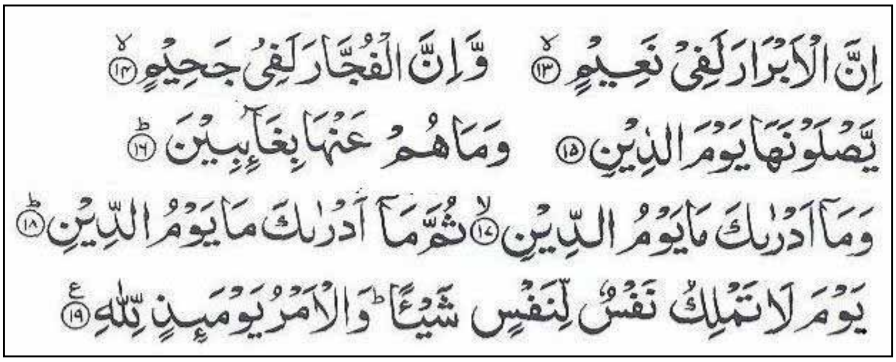

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾
يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾
وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٨﴾
يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا ۖ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ ﴿١٩﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

<u>ښوارلسم لوست:</u>

د التکویر سورت له (١___١٤) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ
سُيِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾ وَإِذَا الْوُحُوشُ
حُشِرَتْ ﴿٥﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾
وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الصُّحُفُ
نُشِرَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾
وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾

<u>پنځلسم لوست:</u>

د التکویر سورت له (١٥__٢٩)ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿١٥﴾ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾
وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾ ذِي
قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾ مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾ وَ
مَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾
وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ
رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾
لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ
يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپاړسم لوست:

د عبس سورت له (١ __ ١٦) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
عَبَسَ وَتَوَلّٰٓى ﴿١﴾ اَنْ جَآءَهُ الْاَعْمٰى ﴿٢﴾ وَمَا يُدْرِيْكَ لَعَلَّهٗ
يَزَّكّٰٓى ﴿٣﴾ اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰى ﴿٤﴾ اَمَّا مَنِ اسْتَغْنٰى ﴿٥﴾
فَاَنْتَ لَهٗ تَصَدّٰى ﴿٦﴾ وَمَا عَلَيْكَ اَلَّا يَزَّكّٰى ﴿٧﴾ وَاَمَّا مَنْ
جَآءَكَ يَسْعٰى ﴿٨﴾ وَهُوَ يَخْشٰى ﴿٩﴾ فَاَنْتَ عَنْهُ تَلَهّٰى ﴿١٠﴾ كَلَّآ
اِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١١﴾ فَمَنْ شَآءَ ذَكَرَهٗ ﴿١٢﴾ فِيْ صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾
مَّرْفُوْعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ بِاَيْدِيْ سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾

اووه لسم لوست:

د عبس سورت له (١٧ ___ ٣٢) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَآ اَكْفَرَهٗ ﴿١٧﴾ مِنْ اَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهٗ ﴿١٨﴾
مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهٗ فَقَدَّرَهٗ ﴿١٩﴾ ثُمَّ السَّبِيْلَ يَسَّرَهٗ ﴿٢٠﴾
ثُمَّ اَمَاتَهٗ فَاَقْبَرَهٗ ﴿٢١﴾ ثُمَّ اِذَا شَآءَ اَنْشَرَهٗ ﴿٢٢﴾ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ
اَمَرَهٗ ﴿٢٣﴾ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلٰى طَعَامِهٖٓ ﴿٢٤﴾ اَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ
صَبًّا ﴿٢٥﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾ فَاَنْبَتْنَا فِيْهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾ وَّ
عِنَبًا وَّقَضْبًا ﴿٢٨﴾ وَّزَيْتُوْنًا وَّنَخْلًا ﴿٢٩﴾ وَّحَدَآئِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾ وَّفَاكِهَةً
وَّاَبًّا ﴿٣١﴾ مَّتَاعًا لَّكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ﴿٣٢﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

آتلسم لوست:

د عبس سورت له (۳۳___ ٤۲) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾
وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ
يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾
ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾
تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

د یادولو برخه (۳)

نولسم لوست:

د القارعه، العادیات او الزلزلة د سورتونو له یاده تکرارول.

شلم لوست:

د القدر، التین او الانشراح د سورتونو له یاده تکرارول.

یو ویشتم لوست:

د الضحی سورت له (۱___ ۵)ایتونه (له تجوید سره تلاوت او یادول)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالضُّحَىٰ ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٣﴾
وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَىٰ ﴿٥﴾

دوه ویشتم لوست:

د الضحی سورت له (٦ _ ١١) ایتونه (له تجوید سره تلاوت او یادول)

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ﴿٧﴾
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨﴾ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

د تلاوت برخه (۳)

درویشتم لوست:

د النازعات سورت له (١___ ١٤) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾
فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ
الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾ تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾
أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿٩﴾ يَقُولُونَ أَإِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾
أَإِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾
فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلیرویشتم لوست:

د النازعات سورت له (١٥ __ ٢٥) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

هَلْ أَتٰىكَ حَدِيثُ مُوسٰى ﴿١٥﴾ إِذْ نَادٰىهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾
اِذْهَبْ إِلٰى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغٰى ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلٰى أَنْ تَزَكّٰى ﴿١٨﴾
وَأَهْدِيَكَ إِلٰى رَبِّكَ فَتَخْشٰى ﴿١٩﴾ فَأَرٰىهُ الْآيَةَ الْكُبْرٰى ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ
وَعَصٰى ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعٰى ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادٰى ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ
الْأَعْلٰى ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولٰى ﴿٢٥﴾

پنځه ویشتم لوست:

د النازعات سورت له (٢٦ ___ ٣٣) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَّخْشٰى ﴿٢٦﴾ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ
السَّمَآءُ بَنٰىهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوّٰىهَا ﴿٢٨﴾ وَأَغْطَشَ
لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحٰىهَا ﴿٢٩﴾ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ
دَحٰىهَا ﴿٣٠﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا وَمَرْعٰىهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ
أَرْسٰىهَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ ویشتم لوست:

د النازعات سورت له(٣٤___ ٤١) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَىٰ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ
الْإِنسَانُ مَا سَعَىٰ ﴿٣٥﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَن يَرَىٰ ﴿٣٦﴾
فَأَمَّا مَن طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ
الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَ
نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾

اووه ویشتم لوست:

د النازعات سورت له (٤٢___ ٤٦) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنتَ مِن ذِكْرَاهَا ﴿٤٣﴾
إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَاهَا ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا أَنتَ مُنذِرُ مَن يَخْشَاهَا ﴿٤٥﴾ كَأَنَّهُمْ
يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

اته ویشتم لوست:

د النبا سورت له (۱ ـــــ ۱۰) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ
فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ
نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ
أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾

نهه ویشتم لوست:

د النبا سورت له (۱۱ ـــــ ۱۶) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَ
جَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً
ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ﴿١٦﴾

دېرشم لوست:

د النبا سورت له (۱۷ ـــــ ۲۳) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَ
سُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ
مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِينَ مَآبًا ﴿٢٢﴾ لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

يودېرشم لوست:

د النبا سورت له (٢٤ ــــــ ٣٠) ايتونه (له تجويد سره تلاوت)

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾
جَزَاءً وِفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾
فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

دوه دېرشم لوست:

د النباسورت له (٣١ ــــــ ٣٧) ايتونه (له تجويد سره تلاوت)

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ
أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
وَلَا كِذَّابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾
رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَٰنِ
لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې دېرشم لوست:

د النبا سورت له (۳۸ـــــــ ٤۰) ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَٰٓئِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ
أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن
شَآءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَـَٔابًا ﴿٣٩﴾ إِنَّآ أَنذَرْنَٰكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا
يَوْمَ يَنظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَٰلَيْتَنِى
كُنتُ تُرَٰبًۢا ﴿٤٠﴾

د یادولو برخه (۴)

څلوردېرشم لوست:

د الضحی، الانشراح او التین د سورتونو له یاده تکرارول.

پنځه دېرشم لوست:

د القدر، الزلزلة، العادیات او القارعه د سورتونو له یاد ه تکرارول.

شپږ دېرشم لوست:

د التکاثر، العصر، الهمزه او الفیل د سورتونو له یاده تکرارول.

اووه دېرشم لوست:

د قریش، الماعون، الکوثر، الکافرون، النصر، المسد، الاخلاص، الفلق، الناس او الفاتحه د سورتونو له یاده تکرارول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تلاوت برخه (۴)

اته دېرشم لوست:

د البقره سورت ۲۵۵ د الکرسي ایت (له تجوید سره تلاوت)

اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْحَیُّ الْقَیُّوْمُ ۚ لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ ؕ
لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ ؕ مَنْ ذَا الَّذِیْ یَشْفَعُ
عِنْدَهٗۤ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ؕ یَعْلَمُ مَا بَیْنَ اَیْدِیْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ
وَلَا یُحِیْطُوْنَ بِشَیْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖۤ اِلَّا بِمَا شَآءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِیُّهُ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ ۚ وَلَا یَـُٔوْدُهٗ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیْمُ ﴿۲۵۵﴾

نهه دېرشم لوست:

د البقره سورت وروستني ایتونه (له تجوید سره تلاوت)

لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ ؕ وَاِنْ تُبْدُوْا مَا فِیْۤ
اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوْهُ یُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ ؕ فَیَغْفِرُ لِمَنْ
یَّشَآءُ وَیُعَذِّبُ مَنْ یَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿۲۸۴﴾
اٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَاۤ اُنْزِلَ اِلَیْهِ مِنْ رَّبِّهٖ وَالْمُؤْمِنُوْنَ ؕ
كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ ۫ لَا نُفَرِّقُ
بَیْنَ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ ۫ وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ
رَبَّنَا وَاِلَیْكَ الْمَصِیْرُ ﴿۲۸۵﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوېښتم لوست:

د البقره سورت وروستنی ایت (له تجوید سره تلاوت)

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

یو څلوېښتم لوست:

۱– د المطفّفین له سورت څخه د کتاب تر پایه د مخکینیو لوستونو تکرارول.

۲– د یاد شوو سورتونو (الضحی، الانشراح، التین، القدر، الزلزلة، العادیات، القارعه، التکاثر، العصر، الهمزه، الفیل، قریش، الماعون، الکوثر، الکافرون، النصر، المسد، الاخلاص، الفلق، الناس او الفاتحه) اورېدل او تکرارول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلامي ښووني او روزني مضمون
لومړی فصل
عقاید

لومړی لوست

هدف: د عقایدو د علم تعریف، موضوع او غرض پېژندنه چې د راتلونکو درسونو او معلوماتو لپاره اساس او بنیاد شي.

۱– آیا د عقایدو د علم تعریف، موضوع، غرض مو زده دي؟

۲– د اسلام د سپېڅلي دین احکام په څو ډوله تقسیم شوي دي؟

د عقایدو د علم تعریف: د عقایدو علم هغه علم دی چې له اسلامي اعتقادي احکامو څخه بحث کوي.

موضوع: د عقایدو د علم موضوع اسلامي معتقدات دي.

غرض: د اسلامي معتقداتو او د هغو د اړونده مسایلو پېژندل دي.

د اسلام د مبارک دین احکام په درې ډوله تقسیم شوي دي.

الف : اعتقادي احکام

ب : عملي احکام

ج: اخلاقي احکام

الف: اعتقادي احکام: اعتقادي احکام هغه احکام دي چې په هغوی باندې عقیده لرل لازم او حتمي وي او پخپله عملي اړخ نه لري بلکې د دیني احکامو اساس او بنیاد ګڼل کیږي، او تر څو چې په هغو عقیده ونه لرو، حق یې ونه ګڼو، زمونږ اسلامي اعمال د الله تعالی په وړاندې نه قبلیږي اوادا ډول احکام د معتقداتو په نامه سره یادیږي.

ب: عملي احکام: هغه احکام دي چې په هغو باندې د عقیدې لرلو سربیره د هغو عملي کول هم لازم او حتمي دي لکه د لمانځه ادا کول، روژه نیول او داسې نور.

ج:اخلاقي احکام: اخلاق په انساني نفس کې هغه فطري قوه ده چې په ډیره آسانۍ سره ښه یا بد عملونه ورڅخه صادریږي .

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې د درس متن له ځانه سره ولولي.
- ❖ د درس د محتوی په هکله دې سوال اوځواب وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويم لوست

د عقيدې اصول

هدف: د اسلامي متعقداتو د اصولو پيژندنه.

عقيده په لغت کې له عقدڅخه اخېستل شوې ده او عقد د تړلو په معنا دی.

د علماوو په اصطلاح کې عقيده په هغو امورو باندې دزړه تړل دي چې د شک، وهم او تخيل ځای په کې نه وي لکه: چې وايو ۲+ ۲= ۴.

په شرعي اصطلاح کې د هغو امورو قبلولو او وربانديې يقين لرلو ته عقيده وايي چې د هغې په اثبات باندې يقيني دليلونه موجود وي او انساني عقل هم هغه وهم او تخيل نه شي ګڼلی او د شک ځای په کې وجود ونه لري، دغه امور په لاندې ډول دي.

۱- دالله تعالی په وجود او يووالي باندې عقيده لرل.

۲- د ملائکو په وجود باندې عقيده لرل.

۳- د انسان د هدايت لپاره د اسماني کتابونو په نزول باندې عقيده لرل.

۴- د انسان د هدايت لپاره د انبياؤ (عليهم السلام) په راليږلو باندې عقيده لرل.

۵- د آخرت په ورځ باندې عقيده لرل.

۶- عقيده لرل چې د خير او شر اندازه د الله تعالی لخواده.

۷- په بعث (له مرګ څخه وروسته ژوند) باندې عقيده لرل.

پورتني امورد اسلام د مبارک دين او ټولو اسماني اديانو اعتقادي اصول دي اسماني کتابونو او صحيفو وخت په وخت دغه امور د دين اصول او بنسټونه ګڼلي دي او بشريت ته يې تعليم او لارښوونه کړې ده. بشر هم له هغه وخت څخه چې په ځمکه کې يې ژوند پيل کړی دی د دغو اصولو په برخه کې تحقيق کړی دی، او ډول ډول يقيني دليلونه يې د علم په رڼا کې له کائناتو څخه وربانديې راوړي دي اود همدې دلايلو په رڼا کې ذکرشوي اصول د يقين مرحلې ته رسيدلي دي نولازمه ده چې عقيده پرې ولرو او حق يې وګڼو.

د زده کوونکو هڅونه:

زده کوونکي دې د عقيدې د اصولو په هکله يو له بل سره خبرې وکړي.

ارزونه: آيا زده کوونکي د عقيدې د اصولو په هکله پوهيدلي دي؟

ښاغلی ښوونکی دې په لنډه توګه په معتقداتو پوره رڼا واچوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریيم لوست

د الله تعالی په وجود او وحدانیت ایمان

هدف: د الله تعالی د وجود او يووالي پېژندل.

پوهېږو چې په الله تعالی باندې ایمان لرل په حقیقت کې په ټولو اسلامي معتقداتو باندې ایمان لرل دي. د الله تعالی د وجود او وحدانیت په باره کې ډېرفطري، عقلي او نقلي دلیلونه شته چې هر يو يې د انسان د يقين سبب ګرځي د هغو له جملې څخه د انسان په وجود کې روښانه دلیلونه موجود دي چې مونږ د الله تعالی په وجود باندې مؤمن او معتقد کوي مثلا: که چېرې د انسان په خلقت (پیدایښت) او په دې کې چې څرنګه يو نسل د بل نسل څخه پيدا کيږي فکر وکړو نو يقين کوو چې يو عالم او قدرت لرونکی ذات موجود دی چې مونږ يې پيدا کړي يو او د ژوند د دوام اسباب يې راته تيار کړي دي.

مثلا: انسان لومړی د اوبو د يوه (څاڅکي) څخه څه زيات شی نه وي چې دا څاڅکی په يوه مناسب ځای کې ځای نيسي بيا د وينې په ټوټه او وروسته په غوښه اوهډوکو بدليږي، بيا د انسان شکل غوره کوي او له ټاکلي وخت سره سم پيداکيږي.

د ماشومتوب مرحلې تيروي، د عقل او پوهې څښتن ګرځي او د خپل ژوند د چارو تدبيرکوي نو آيا د داسې دقيق نظام وجود چې د انسان د خلقت اود نسل د بقاء له پاره منځ ته راغلی دی د عالم ، توانا او قدير واجب الوجود (الله تعالی) له ذات څخه پرته د تصور وړدی؟ نه! هيڅ کله نه. نو لدې کبله مو فطرت او عقل هم حکم کوي چې په الله تعالی باندې معتقد شو.

د زده کوونکو هڅونې:

- په ګروپي ډول د عقيدې د لمړي اصل په باره کې خبرې وکړئ!
- د درس په هکله يو له بل څخه پوښتنې وکړئ!

ارزونه:

- زده کوونکو ته وظيفه ورکړئ چې هر يو د الله تعالی د وحدانيت په باره کې دليل وړاندې کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم لوست

د الله تعالی ثبوتي او سلبي صفتونه

هدف: د الله تعالی د ثبوتي او سلبي صفتونو له مفاهيمو سره آشنايي.

آيا د الله تعالي د ثبوتي او سلبي صفتونو سره آشنايي لرئ؟

د ثبوتي او سلبي صفتونو تر منځ څه فرق دی؟

په تېرو ټولګيو کې مو ويلي وو چې د الله تعالي ذات په کماليه صفتونو موصوف دی او د الله تعالی صفتونه په ذاتي او فعلي صفتونو ويشل شوي دي اوس زياتوو چې د الله تعالي صفتونه په ثبــوتي او سلبي صفتونو هم تقسيم شوي دي.

الف: ثبوتي صفتونه:

هغه صفتونه دي چې د مفاهيمو اثبات يي د الله تعالي ذات ته ازلاً او ابداً حتمــي وي او هيڅ کله پرته له دغو صفتونو څخه د الله تعالی د ذات تصور نشي کيدلای لکــه ذاتي صفتونه (حيات، قدرت، علم، اراده، سمع، بصر او کلام)؛ ځکه که چېرې پرته له دغو صفتونو څخه د الله تعالی د ذات تصور وکړو معنی يې داده چې (العياذ بالله) د الله تعالی ذات مو ناقص تصور کړی دی.

ب: سلبي صفتونه:

هغه صفتونه دي چې د مفاهيمو نفې (سلب) يې د الله تعالی څخه حتمــي وي او د الله تعالي ذات ازلاً او ابداً د داسې صفتونو څخه منزه او پاک دی ځکه پــه الله تعــالي خــوب مرګ، مرض، او داسې نور سلبي صفات نه راځي او له دغو څخه کاملاً پاک او منزه دی.

د زده کوونکو هڅوني:

زده کوونکي دې د ازلي او ابدي صفتونو په هکله خبرې وکړي.

د الله تعالی د ثبوتي او سلبي صفتونو په هکله دې سوال او ځواب وکړي.

ارزونې:

- آيا د درس محتوی په لنډ ډول ويلی شئ؟
- د ثبوتي او سلبي صفتونو فرق ووایاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم لوست

د الله تعالی صفتونه ازلي او ابدي دي

هدف: د الله د صفتونو له قديموالي سره اشنايي.

دالله تعالی صفتونه ازلي او ابدي دي يعني ابتدا او انتها نه لري ځکه که چېرې د الله تعالی صفتونه ازلي او ابدي نه شي نو معنا به يې دا وي چې الله تعالی يوه موده بې لــه کوم صفت څخه پاتې شوی دی، او وروسته نوی صفت الله تعالی ته ثابت شوی دی يا يو صفت له الله تعالی څخه زايل کيدای شي او بل ورته نوی پيدا کيدای شـــي، پــه دواړو صورتونو کې الله تعالی د صفت له حدوث څخه مخکې يا يې له زوا ل څخــه وروســته (العياذبالله) ناقص تصورکېږي او د الله تعالی په ذات کې نقصان محال (ناممکن) دی.

بناءً بايد عقيده ولرو چې د الله تعالی ټول صفتونه قديم ، ازلـــي او ابـــدي دي او هيڅ کله الله تعالی ته نوی صفت نه دی حادث شوی او نه له الله تعالی څخه دکوم صفت د زوال امکان شته لکه چې د الله تعالی ذات قديم (ازلي او ابدي) دی صفتونه يې هم قـــديم دي.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې د ازلي او ابدي د مفهوم په هکله يو له بل سره خبرې وکړي.
- ❖ دقديم، ازلي او ابدي په هکله دې يوله بل څخه پوښتنې وکړي اوځوابونو ته دې فکر وکړي.

ارزونې:

- د ازلي او ابدي مفهوم څه دی؟
- آيا د درس په محتوی پوه شوي ياست؟

ښاغلی ښوونکی دې درس په ډېره ساده ژبه بيان کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم لوست

الله تعالی مطلق مختار دی

هدف: د الله تعالی له تام اختیار سره اشنایي.

د الله تعالی اراده، اختیار او قدرت مطلق دي یعني الله تعالی هر عمل په بشپړ قدرت، ارادې او اختیار سره عملي کوي او هیڅوک د ده د قدرت، اختیار او ارادې په وړاندې نه شي ودریدلای او نه يې مانع کیدای شي ځکه الله تعالی بې نیازه ذات دی او د ټول مخلوق حقیقي مالک دی په خپل مخلوق کې هر ډول تصرف کوي، هیڅ ډول اعتراض ورته متوجه کیدای نه شي. هغه حقیقي معبود دی او د دې لایق دی چې خپل بنده ګان د دوی په عملونو باندې مکافات او مجازات کړي.

هو! د الوهیت مفهوم هم دادی چې یوازې او یوازې دغه مقتدر او بې نیازه ذات د هر ډول عبادت، ثنا او ستاینې حق لري بل هیڅوک يې نه لري.

د زده کوونکو هڅونې:

- د الله تعالی د تام اختیار په هکله څو مثالونه بیان کړئ!
- د الله تعالی د تامې ارادې په هکله یو له بل سره مباحثه وکړئ!

ارزونه:

- زده کوونکي دې د درس محتوی په خپلو ژبوسره ووایي.

ښاغلی ښوونکی!

د هدف د ښوونې څخه وروسته زده کوونکو ته د انفرادي مطالعې تو صیه وکړي او د موضوع په هکله دې ارزښتناکې پوښتنې طرحه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم لوست

بنده فاعل مختار دی

هدف: د بنده له اختیار لرلو سره اشنايي.

د بنده د اختيار په هکله څه معلومات لرئ؟

بنده په خپل عمل يعني د خير او شر په کولو کې اختيار لري او په خپل عقل سره د خير او شر تمييز کولای شي ځکه چې الله تعالی د تمييز توان ورکړی چې د خير لارې ولټوي يا دا چې د شر په لاره ګام اوچت کړي. مثلا: انسان کولای شي غلا وکړي او يا دا کار په خپل اختيار پريږدي د شرعي احکامو او عقل له لارې يې هم په دې پوه کړی دی چې د الهي احکامو پيروي او د ښوکارونو کول د انسان د دنيا او آخرت د نجات سبب ګرځي، اود الله تعالی نافرماني، يعني بد عملونه کول د انسان د دنيا او آخرت د بدبختۍ سبب کيږي که چيرې انسان د بدوکارونو لاره غوره کړي مجازات ورکول کيږي، که د توحيد او ښو عملونو لاره غوره کړي د الله تعالی لخوا د اجر او ثواب مستحق ګڼل کيږي.

د زده کوونکو هڅوني:

❖ زده کوونکي دې د ښوونکي له شرحې څخه وروسته يو ځل دا درس په فردي ډول سره مطالعه کړي.

❖ د بنده داختيار په هکله دې يوله بل څخه پو ښتنې وکړي.

ارزونه:

زده کوونکو ته وخت ورکړئ چې د بنده د اختيار په هکله په خپله مثالونه څرګندکړي.

آتم لوست

د بشريت اړتيا پيغمبرانو ته

هدف: پيغمبر ته د انسان د اړتيا په هکله معلومات ترلاسه کول
ځوک کولای شي چې پيغمبر ته د انسانانو د ضرورت لرلو په هکله خبرې وکړي؟

پوهيږو چې رسول هغه شخص ته وايي چې د الله تعالی له خوا د بشر لارښوونې له پاره را استول شوی وي په انبيا ؤ(عليهم السلام) د ايمان، او د هغوی د صفتونو په هکله مو په تيرو ټولګيو کې يو څه معلومات ترلاسه کړي دي اوس په دې برخه کې چې د انبياؤ(عليهم السلام) را ليږلو ته څه ضرورت دی معلومات تر لاسه کوو:
منل شوې ده چې انسان د خپلې عقيدې د اصلاح لپاره داسې شخص ته ضرورت لري چې هغه ته د توحيد، او خپل خالق د پيژندنې لارې وروښيي او دا هم ښکاره ده چې کوم وخت انسان د خپل پروردګار په هکله معلومات ندي ترلاسه کړي عقيده يې د انحراف سره مخامخ شوې ده، د بتانو او قبرونو او داسې نورو طبعي شيانو او مخلوقاتو لمانځنه او عبادت يې غوره کړی دی. او دا چې د انسان ژوند ټولنيز دی، ټولنيز ژوند خامخا د يوه قانون غوښتونکی دی چې د هغه په وړانګو کې د خير لارې ولټول شي او د شر او فساد څخه په امان پاتې شي دا رنګه قانون پرته له دې چې د الله تعالی لخوا د پيغمبر په وسيله انسان ته ورسيږي او تعليم شي دتصور وړ نه دی.

لنډه دا چې په الله تعالی باندې دايمان لرلو لارې د خپل نفس، کورنۍ په هکله مکلفيتونه يا په بل عبارت توحيد، خدای پيژندنه، فردي او اجتماعي مکلفيتونه دا ټول انسان ته د الله تعالی لخوا دانبياؤ (عليهم السلام) په و سيله رسيد لي دي.

د زده کوونکو هڅونې:

❖ زده کوونکي دې د پيغمبرانود دندو په اړه فکر وکړي او بيا دې هر ګروپ په خپله ژبه بيان کړي.
❖ د درس د محتوی په هکله دې پوښتنې وکړي.

ارزونه:

آيا زده کوونکي د درس حاصل ويلای شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم لوست

د انبیاؤ (علیهم السلام) عصمت

هدف: د انبیاؤ (علیهم السلام) له ځانګړتیاوو سره اشنایي.

نبي (پیغمبر) لکه چې له نامه څخه يې معلومیږي هغه شخص دی چې د الله تعالی پیغام د هغه بنده ګانوته رسوي، الله تعالی دا مهمه دنده هغو کسانو ته سپارلې ده چې ټولو خلکو ته بې له توپیر څخه ربښتوني امانت لرونکي وو ، له وړو او لویو ګناهونو څخه پاک او معصوم وو، هیڅ کله یې دروا غ نه دي وېلي ، د چا په مال یې تېری نه دی کړی د خپلې دندې د اداءکولو په مقابل کې یې اجوره نه ده اخیستې او د هیڅ ظالم په مقابل کې یې د تسلیمۍ سر نه دی ټیټ کړی.

په دې هم باید پوه شو، چې انبیاء (علیهم السلام) لکه نور انسانان د ټولو طبیعي او بشري اړتیاو لکه خوړلو، څښلو او خوب کولو څخه ګټه اخیستله ځکه دوی هم انسانان وو د پیغمبرانو علیهم السلام ستره او اساسي دنده انسانانو ته د نیکیو په لوري بلنه او له بدیو څخه منع کول و.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې د درس متن له ځانه سره مطالعه کړي.
- ❖ زده کوونکي دې دانبیاوو (علیهم السلام) په ځانګړتیاوو اوصفتونوکې مباحثه وکړي.

ارزونه:

انبیاء(علیهم السلام) څه صفتونه لري؟

ښاغلی ښوونکی دې زده کوونکو ته تو ضیح کړي چې پیغمبران انسانان دي او په دې عقیده لرو چې انسانانو ته د بشر له نوعې څخه انبیاء را استول شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم لوست

محمد صلی الله علیه وسلم

هدف: د محمد (صلي الله عليه وسلم) په رسالت باندې د ایمان له طریقې سره اشنا یي.

آیا د خاتم الانبیاء د عبارت له معنا، او مفهوم سره اشنایي لرئ؟

ایمان او عقیده لرو چې محمد ﷺ د الله تعالی بنده او د انبیاوو(علیهم السلام) **د لړۍ تر ټولو وروستی نبي دی، د محمد** (صلي الله عليه وسلم) **له بعثت (را لیږنې) څخه وروسته بل پیغمبر نه دی را لیږل شوی او نه رالیږل کیږي او د محمد**(صلي الله عليه وسلم) **نبوت د قیامت تر راتلو پورې دوام لري. عیسی** (علیه السلام) **به هم چې قیامت ته په نږدې زمانه کې ځمکې ته راښکته کېږي د اسلام له داعیانو څخه وي او د رسول الله** (صلي الله عليه وسلم) **دیوه امتي په څېر به دعوت کوي.**

عقیده لرو چې د اسلام روښانه دین د ټولو اسماني ادیانو څخه کامل دین دی اود دې دین د لمر په راختلو سره ټول اسماني شریعتونه منسوخ شوي دي او دا دین د انسان له پاره د دنیا او آخرت دنیک بختۍ ضامن دی او پیروي ورځخه د قیامت تر راتلو پورې دانسان په ذمه باندې د الله تعالی لخوا ایښودل شوې ده.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ د خاتم الأنبیاء د عبارت په معنا کې فکر او خبرې وکړئ!
- ❖ د درس په موضوع کې یو له بل څخه پو ښتنې وکړئ!

ارزونه:

- خاتم الأنبیاء څه معنی لري؟

ښاغلی ښوونکی دې په دې هکله پوره معلومات وړاندې کړي.

نوټ: زمونږ عقیده ده چې عیسی (علیه السلام) قیامت ته په نږدې زمانه کې ځمکې تـه را ښـکته کیږي او د اسلام لپاره به د محمد(صلي الله عليه وسلم) د یوه امتي په څېر دعوت چلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوولسم لوست

قرآن عظيم الشان

هدف: د قرآن عظيم الشان په باره کې کره او لنډ معلومات تر لاسه کول او په رڼا کې يې د سمې عقيدې زده کړه.

د قرآنکريم په هکله چې څه معلومات لرئ هغه ووایاست ؟

عقيده لرو چې قرآن کريم د اسماني کتابونو تر ټولو وروستنی کتاب دی، چې په لنډه توګه د ټولو اسماني کتابونو احکام، د علومو مبادي او ټول هغه څه چې انساني ژوند ورته تر قيامته پورې اړتيا لري په کې موجود دي، نو هر هغه څه چې په قرآن کريم کې راغلي دي حق دي. په معتقداتوکې يې د الله تعالی د ذات، وحدانيت او د صفاتو ازلي او ابدي والی، د ملايکو او پيريانو وجود، د انبياؤ (عليهم السلام) د رسالت، د قيامت د ورځې د راتلو، د عملونو د محاسبې، جنت، دوزخ، شفاعت او داسې نورې لاربنوونې قطعي او يقيني دي او مونږ په هر يوه باندې په ايمان لرلو مکلف يو او له يوه اعتقادي امر څخه انکار کول په حقيقت کې له ټولو اعتقا دي امورو څخه انکار کول دي.

قرآنکريم مونږ ته احکام راوړي، چې ځينې امور يې حلال او ځينې نوريې حرام ګڼلي دي. د حلالو حرام ګڼل او د حرامو حلال ګڼل هم له قرآنکريم څخه انکار بلل کيږي، او له احکامو څخه يې سرغړونه ګناه ده دا کتاب (قرآنکريم) له هر ډول تحريف څخه محفوظ دی او د نزول له وخت څخه تراوسه پورې زيات علماء د قرآن د مطالبو او مفاهيمو په زده کړه او څېړنه بوخت دي، اود اداء طرز، حرکات،کلمې، او جملې يې داسې ساتل شوي دي چې هيڅ ډول تحريف او تغيير نه دی په کې راغلی.

د زده کوونکو هڅوني:

زده کوونکي دې د ښوونکي له شرحې وروسته دوه دوه تنه په خپلو منځونو کې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې په ډلو و ويشل شي اود درس د محتوی په باره کې دې خبرې وکړي.

ارزونه:

- قرآنکريم څرنګه کتاب دی په دې هکله پوره معلومات ور کړئ!

ښاغلی ښوونکی! درس دسوال او ځواب په ډول سره توضيح کړئ او نتيجه ورڅخه واخلئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنې

۱– اسلامي احکام په څو ډوله دي؟

۲– د اعتقادي اصولو نومونه واخلئ!

۳– عملي احکام توضیح کړئ!

۴– د الله تعالی د وجود او وحدانیت دلیل بیان کړئ!

۵– د الله تعالی ثبوتي او سلبي صفتونه بیان کړئ!

۶– د الله تعالی د صفتونو د ازلي او ابدي توب په باره کې پوره توضیح ورکړئ!

۷– الله تعالی مطلق مختار دی. په دی هکله معلومات ولیکئ!

۸–د بنده د اختیار په هکله معلومات ولیکئ!

۹– پیغمبر ته د بشریت د ضرورت په هکله مو چې څه زده وي ویې لیکئ!

۱۰– د انبیاء(علیهم السلام) په هکله چې له ګناه څخه معصوم دي. خپل معلومات ولیکئ!

۱۱– د خاتم الأنبیاء مفهوم بیان کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم فصل فقه

لومړۍ برخه

دولسم لوست

د زکات احکام

هدف: د فقهې د تعریف زده کړه.

پوهیږو چې قرآنکریم د الله تعالی کلام او حدیث د حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) قول، فعل او تقریر(د یو کار لیدل او پرې چوپ پاتې کیدل) دي. له قرآنکریم او نبوي احادیثو څخه د شرعي حکم اخیستنه د مجتهدینو دنده ده مجتهدینو ته فقهاء وایي نو د فقهې علم هغه علم دی چې له شرعي احکامو څخه بحث کوي کوم چې له قرآنکریم او نبوي احادیثو څخه استنباط شوي وي یا په بل عبارت هغه علم دی چې له فرایضو، واجباتو، سنتو، حلالو، حرامو، حقوقو او ادابو څخه بحث کوي بناءً د فقهې علم د خپل ځان،خالق، کورنۍ، ټولنې په وړاندې زمونږ حقوق او دندې ټاکلې او د عباداتو احکام یې راته بیان کړي دي. په تیټو ټولګیو کې مو د اوداسه ، لمانځه او روژې احکام زده کړې دي. اوس غواړو د زکات او حج احکام چې هر یو د اسلام له پنځو بناګانوڅخه دي په لنډه توګه زده او له ګټو سره یې اشنا شو.

د زده کوونکو هڅونې:

❖ زده کوونکي دې د فقهې د تعریف په هکله مباحثه وکړي.

ارزونه:

- ایا زده کوونکو د فقهې مفهوم زده کړی دی او سم یې بیانولی شي؟

ښاغلی ښوونکی!

د دې درس محتوی پوره شرح کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیارلسم لوست

زكات

هدف: د زكات له تعريف او ګټو سره اشنايي.

زكات څه معنی لري؟

تعريف: زكات په لغت كې د پاكۍ په معنا دی.

او په شريعت كې: دټا كلي مال (نصاب) څخه ټاكليو اشخاصو ته د نيت دلرلو سره د مال يوې ټاكلې برخې وركولو ته زكات وايي. زكات د اسلام د پنځو بنا ووڅخه يوه بنا ده اود شرطونو دموجود يت په وخت كې پر مسلمان باندې فرض كيږي.

زكات د قرآنكريم په آياتونو او نبوي احاديثو سره فرض شوی دی په چا چې فرض وي نو د هغه په نه اداء كولو ګنهګار او له فرضيت څخه يې منكر كافر دی.

زكات سربيره پردې چې د الله تعالی د امر پر ځای كول دي لاندې ګټې هم لري :

١. د فقيرانو اړتياوې رفع كوي.
٢. د اسلامي وروروليـ اړيكې پياوړې كوي.
٣. له اړو كسانو څخه دنا اميدیـ احساس لرې كوي.
٤. د فساد، غلا او د بل په مال د تجاوز مخ نيوی كوي.
٥. په مال كې خير او بركت پيدا كوي.
٦. د آخرت اجر او ثواب يې هم لويه ګټه ده.
٧. كومه شبهه چې د مال د لاس ته راوړلو په وخت كې په مال كې پيدا شوي وي له منځه وړي.

د زده كوونكو هڅوني:

- ❖ زده كوونكي دې د زكات د تعريف په باره كې خبرې اترې وكړي.
- ❖ د زكات ګټې دې يو له بل څخه وپوښتي.

ارزوني:

- د زكات ګټې يوه يوه ووايئ!
- آيا زده كوونكو د زكات لغوي او اصطلاحي تعريف زده كړی دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم لوست

د زکات د فرضیت شرطونه

هدف: د زکات د فرضیت د شرطونو پیژندنه.

آیا زکات په هر مسلمان باندې فرض دی؟

زکات د لاندې شرطونو د موجودیت په وخت کې په مسلمان باندې فرض کیږي:

۱– اسلام ۲– عقل ۳– بلوغ ۴– حریت (ازادي) ۵– نصاب ۶– د مالک په کامل ملکیت کې په مال پوره یو قمري کال تیریدل ۷– مال یې له ضروري اړتیاؤ څخه زیات وي اوپوروروباندې نه وي.

۸_ په دې موده کې د مال څخه د ګټې اخیستلو امکان.

د پورتنیو شرطونو په پام کې نیولو سره زکات په کافر، لیونی واړه هلک او غلام باندی نه فرض کیږي او هم په هغه چا چې د نصاب مالک نه وي فرض نه دی او هم په هغه مال کې چې پوره یو کال د مالک په ملکیت کې نه ويورباندې تیر شوی. یا دا چې نفع (ګټه اخیستل) ورڅخه متصوره نه وي؛ زکات نه فرض کېږي. هغه څوک چې زکات ورباندې فرض وي لازمه ده چې د زکات د اداء کولو په وخت کې د زکات د ورکولو نیت وکړي او هغه څوک چې زکات اخلي لازمه نه ده چې په دې پوه وي چې د زکات مال ورته ورکول کیږي.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې د زکات د فرضیت دشرطونو په هکله خبرې وکړي.
- ❖ زده کوونکي دې وروسته د ښوونکي د توضیح څخه درس په پټه خوله سره مطالعه کړي او په خلاصه توګه دې یو بل ته ووایي.

ارزونه: زده کوونکي دې د زکات د فرضیت د شرطونو نومونه واخلي.

ښاغلی ښوونکی دې زده کوونکو ته په ګوته کړي چې زکات په هغه مال کې فرض دی چې د ګټې تصور ورڅخه کېږي که څه هم فعلاً ور باندې کومه ګټه مرتبه نه وي بناءً په غصب شوي اوبندساتل شوي مال کې چې کله د اصل مالک لاس ته راشي د تېرې مودې زکات پرې نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځلسم لوست

د زکات نصاب

هدف: د زکات د نصاب مفهوم او د سپینو زرو د نصاب پیژندنه.

نصاب یعنی څه؟

د زکات نصاب هغه معیني اندازې مال ته وایي چې شریعت د زکات د فرضیت لپاره ټاکلی دی نو کله چې مالونه د نوعیت (جنس) په لحاظ متفاوت دي د زکات د فرضیت نصاب یې هم متفاوت دی.

د سپینو زرو نصاب:

د سپینوزرو د نصاب اندازه دوه سوه درهمه ده چې د وزن په لحاظ یوسل اوڅلویښت (۱۴۰) مثقاله چې د (۵۹۴) ګرامه سره مساوي دی کیږي یعنې کله چې یو شخص دوه سوه شرعي درهم چې وزن یې یو سل او څلویښت مثقاله چې د (۵۹۴) ګرامه سره مساوي دی ولري او یو کال دده په ملکیت کې وربانديې تیر شي په هغه کې پنځه درهمه یا د هغه قیمت زکات ورکول کیږي او له پورتني نصاب څخه په لږو سپینوزرو کې زکات نشته. کله چې سپین زر له دوه سوه درهمو څخه زیات شي د هروڅلویښتو درهمو څخه یو درهم زکات لازم دی. د مثال په توګه: له دوه سوه درهمو څخه پنځه درهمه له دوه سوه او څلویښت درهمو څخه شپږ درهمه زکات ورکول کیږي.

د زده کوونکو هڅوني:

❖ زده کوونکي دې په فردي او ګروپي توګه د سپینوزرو د نصاب په باره کې خبرې وکړي.
❖ د درس دمحتوی په هکله دې یوله بل څخه پو ښتنې وکړي.
❖ درس دې په پټه خوله سره مطالعه کړي.

ارزونه:

- ایا د نصاب مفهوم مو پیژندلی دی؟ ۲ د نقرې (سپینو زرو)د نصاب اندازه څومره ده؟

نوټ: لس شرعي روپۍ مساوي دي له اوو مثقالو سره او دوه سوه شرعي روپۍ مساوي دي د یو سل او څلویښت مثقالو سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپاړسم لوست

د سرو زرو د زکات نصاب

هدف: د سرو زرو د زکات له نصاب سره اشنايي.

د سروزرو د زکات نصاب شل (۲۰) مثقاله سره زر دي چې د (۸۵) ګرامو سره مساوي دي. يعنی که سره زر له شلو مثقالو څخه چې (۸۵) ګرامه کيږي کم وي زکات په کې فرض نه دی، اوپه شل مثقاله سرو زرو کې چې يو کال د مالک په ملکيت کې ورباندې تيرشي نيم مثقال(۲،۱۲۵) ګرامه سره زر يا د هغه قيمت زکات دی کله چې سره زر له شلو مثقالو زيات شي په هرو څلورو (۴) مثقالونو کې دوه قراطه(۱) (۰،۴۲۵۰) ګرامه سره زر زکات دی که چېرې يو شخص سره زر او سپين زر دواړه ولري ولې يو يې هم په يواځې توګه نصاب ته نه رسيږي بايد دواړه قيمت شي دسرو زرو او سپينو زرو هر يو نصاب يې چې پوره کاوه له هغه نصاب څخه د زکات ورکړي.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې د سرو زرو د نصاب په هکله خبرې وکړي.
- ❖ د ګډ نصاب په هکله مباحثه وکړئ!

ارزوني:

- د سروزرو د نصاب اندازه ووايئ!
- ګډ نصاب يعني څه؟

ښاغلی ښوونکی دې د ګډ نصاب په هکله پوره معلومات ورکړي.

۱ــ يو مثقال د (۴،۲۵) ګرامو څخه عبارت دی، او يو مثقال (۲۰) شل قراطه دی. او يــو قــراط (۰،۲۱۲۵) ګرامه کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه لسم لوست

د نغدو پیسو او تجارتي مالونو زکات

هدف: د تجارتي مالونو او نغدو پیسو د نصاب پیژندنه.

د تجارتي مالونو نصاب : په تجارتي مالونو کې چې قیمت یې د سرو یا سپینو زرو د نصاب سره برابر وي زکات فرض دی، همداراز که یو شخص سره زر،سپین زر او تجارتي مالونه ولري او د درې واړو قیمت د سرو یاسپینو زرو نصاب ته ورسیږي زکات په کې فرض دی که چیرې د تجارتي مالونو نصاب د کال په اول او اخر کې تکمیل وي ولې د کال په نیمایي کې د نصاب څخه لږ وي د کال اخر ته اعتبارورکول کیږي.

د نغدو پیسو نصاب : په مروجو نغدو پیسوکې چې د سرو یا سپینو زرو نصاب ته رسیدلې وي زکات فرض دی، نغدې پیسې هم د سرو او سپینوزرو سره جمع کېږي که چېرې یې د سرو او سپینو زرو نصاب پوره کاوه زکات په کې فرض دی.

د سروزرو، سپینوزرو او تجارتي مالونو په زکات ورکولو کې د مروجو پیسو ورکول جواز لري.

د زده کوونکو هڅوني:

❖ زده کوونکي دې د درس متن په پټه خوله سره مطالعه کړي.

❖ د درس مطلب دې په خپله ژبه سره ووایي.

ارزونه:

د تجارتي مالونو د زکات حکم بیان کړئ؟

نوټ: د کور په وسایلو کې که څه هم د نصاب نه زیات وي زکات نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلسم لوست

د څارويو د زكات لومړنی نصاب

هدف: د څارويو(حيواناتو) د زكات د نصاب سره اشنايي.

د څارويو (حيواناتو) له جملې څخه يوازې په څلور (۴) ډوله څارويو کې چې د كال زياته برخه په صحرا کې وڅري او ټاكلي نصاب ته ورسيږي زكات په لاندې ډول فرض دی:

۱- د اوښانو نصاب پنځه (۵) څرنده اوښان دي چې زكات يې يو پسه يا د هغه قيمت دی. له پنځو څخه په كمو او ښانو کې زكات نشته.

۲- په ديرشو(۳۰)څرنده غوايانو او مېښو کې زكات يو كلن خوسی يا د هغه قيمت دی او له هغه څخه په كمو کې زكات نشته.

۳- په څلويښتو(۴۰) څرنده پسونو کې زكات يو پسه يا د هغه قيمت دی كه تر څلويښتو لږ وي زكات نه لري.

آسونه خاص نصاب نه لري بلكې هغه آسونه چې په صحرا کې څري نو څښتن يې اختيار لري چې د هر آس څخه يو دينار وركړي يا دا چې ټول آسونه قيمت كړي او له هرو دووسو(۲۰۰) درهمو څخه پنځه(۵) درهمه زكات وركړي.

د زده كوونكو هڅوني:

❖ د حيواناتو د نصاب په برخه کې يوله بل سره خبر ې وكړئ!

❖ د استاد له تشريح څخه وروسته درس يو ځل له ځان سره مطالعه كړئ!

ارزوني:

۱- د څارويو د زكات په باره کې څه معلومات لرئ؟

۲- د پسونو نصاب څومره دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم لوست

د غلو، دانو او مېوو زکات

عشر او نصف عشر

هدف: د ځمکې د حاصلاتو د زکات سره اشنايي.

د ځمکې حاصل دانې او میوې ټاکلی نصاب نه لري همداراز د کال تیرېدل په کې شرط نه دي او په لاندې ډول سره يې زکات ورکول کیږي:

۱–که چیرې ځمکه د باران یا جاري اوبو لکه د ویالو او یا رودونو اوبو خړوبوله نو د ځمکې د حاصل زکات یې عشر (لسمه) برخه ده.

۲– که چیرې ځمکه په ماشین، ارهټ او نورو داسې وسیلو چې د انسان یا څاروي تکلیف غواړي اوبه کیږي؛ یا مصرف ته ضرورت لري په هغه کې نصف عشر (یو په شلو) کې زکات لازمیږي.

په دې هم باید پوه شئ چې د ځمکې د حاصلاتو په زکات کې د مالک عقل، او بلوغ شرط نه دی بلکې د صغیر او لیوني څخه هم اخیستل کیږي که چیرې د ځمکې څښتن مسلمان نه وي اسلامي دولت دنده لري چې د ځمکې په کافر څښتن باندې خراج کیږدي. خراج هغه ټاکلی حق دی چې اسلامي دولت یې د هغې ځمکې د حاصل څخه اخلي چې مالک یې مسلمان نه وي او اسلامي دولت داهم حق لري چې په هغو ځمکو چې څښتن یې نه کړي خراج وټاکي.

د زده کوونکو هڅونې:

- ❖ د درس په محتوی باندې د ګروپ په شکل بحث وکړئ!
- ❖ د درس د محتوی په هکله یو له بل څخه پو ښتنې وکړئ!

ښاغلی ښوونکی! زده کوونکي باید پوه شي چې عشر او زکات عبادت دی او کافر د عبادت اهل نه دی بناءً د هغو کافرانو د ځمکو په حاصلاتو کې چې په اسلامي هیواد کې اوسېږي خراج یعني مالیه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلم لوست

د زکات د مصرف ځایونه

هدف: د زکات د ورکولو د ځایونو پېژندنه.

د زکات مال په کومو ځایونوکې مصرفیږي؟

د زکات مال په لاندې ځایونو کې مصرفیږي:

۱. فقیران:یعنې هغه کسان چې د هغوی ټول مال د هغوی له اصلي ضرورته پرته یوه نصاب ته هم نه رسیږي.
۲. مساکین: هغه خلک دي چې هیڅ شی نه لري ..
۳. عاملین:هغه اشخاص چې اسلامي دولت د زکات را ټولولو لپاره ټاکلي وي، او نورمعاش ونه لري.
۴. مؤلفة القلوب: هغه خلک دي چې له اسلام سره د دوی د مینې پیداکیدل مطلوب وي.
۵. مریان:(غلامان) هغه کسان دي چې دخپلې ازادۍ د لاس ته راوړلو لپاره مال ته ضرورت لري.
۶. پوروړي (قرضداران): هغه کسان دي چې لاس ته راوړنه یې د قرض څخه لږه وي او د قرض (پور) لپاره کوم مالي مدرک نه لري.
۷. ابن سبیل:هغه مسافر چې مال ونه لري اویا یې خپل مال ته لاس نه رسیږي .
۸. في سبیل الله: هغه خلک دي چې د الله په لاره کې دي لکه مجاهدین او یا د دیني علومو زده کوونکي چې مرستې ته اړتیا لري.

د زده کوونکو هڅونې:

- ❖ زده کوونکي دې لوست د ښوونکي له توضیح څخه وروسته په پټه خوله مطالعه کړي.
- ❖ زده کوونکي دې د لوست د محتوی په هکله خبرې وکړي.

ارزونه:

آیا زده کوونکو د زکات د مصرف ځایونه پیژندلي دي؟

ښاغلی ښوونکی دې زده کوونکو ته وښايي چې اسلامي شریعت دولت ته حق ورکړی دی چې د خلکو څخه زکات را ټول کړي او په خپلو شرعي مواردو کې یې په مصرف ورسوي. د دولت له خوا چې د زکات د ټولولو له پاره کوم کسان ګمارل کېږي عاملین ورته وايي. همدارنګه زده کوونکو ته دا واضح کړئ چې د زکات په مال کې د اخیستونکي قبض (اخیستنه) لازمه ده نو د زکات له ماله د مړي لپاره کفن نه شي کولی؛ مسجد پرې نه شي جوړولی؛ او څاه پرې نه شي کیندلی.

همدا راز خپل پلار، زوی، نیکه، لمسي، خپل میړه، یا میرمنې ته د زکات ورکول روانه دي، او د غني شخص نابالغه اولاد او بني هاشمو ته هم د زکات ورکول جواز نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنې

۱- زکات په لغت او اصطلاح کي تعريف کړئ!

۲- د زکات ګټې بيان کړئ!

۳- د زکات نصاب تعريف کړئ!

۴- د سرو او سپينوزرو د زکات د نصاب په هکله معلومات را کړئ!

۵- کله چې سره او سپين زر دواړه يو ځای يوه نصاب ته ورسيږي حکم يي څه دی؟

۶- د نغدو پيسو او تجارتي مالونو زکات څرنګه ادا کيږي معلومات راکړئ!

۷- د څارويو د زکات په هکله لنډ معلومات وليکئ!

۸- د آسونو د زکات په هکله لنډ معلومات وليکئ!

۹- د ځمکې د حاصل زکات د نورو مالونو سره څه توپير لري بيان يې کړئ!

۱۰- د زکات د ورکولو مستحقې ډلې کومې دي نومونه يې واخلئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوویشتم لوست

حج

هدف: د حج تعریف او حکم پیژندنه.

د حج تعریف:

حج په لغت کې د قصد کولو په معنا دی. او په اصطلاح کې دالله تعالی کور (بیت الله الحرام) ته د ځانګړیو مناسکو د اداءکولولپاره په ټاکلی وخت کې قصد کولو ته حج وایي.

د حج حکم: حج داسلام دسپېڅلي دين پنځمه بنا ده. چې په ټول عمر کې یو ځل د هغه مسلمان په ذمه چې د کور د نفقې پرته بیت الله ته د تګ او را تګ توان ولري فرض کېږي.

دحج د فرضیت دلیلونه:

حج د قرآن عظیم الشان په آیتونو، نبوي احادیثو، د امت د علماوو په اجماع سره فرض شوی. په هغه چا چې حج فرض شي او قصداً یې ترک کړي د لویې ګناه مرتکب ګڼل کیږي. همدارنګه پرته له عذر څخه یې ورروسته والی هم ګناه بلل شوې ده .

دا عبادت زیات ثواب لري لکه چې په یوه مبارک حدیث کې را غلي دي (څوک چې یواځې د الله تعالی د رضا لپاره حج وکړي، په هغه کې د جګړې او فسق مرتکب نه شي نو له حج څخه په راستنیدو به له ګناه څخه داسې پاک شي لکه په کومه ورځ چې دی له مور څخه زیږیدلی وي).

د زده کوونکو هڅونې:

- ❖ دحج د تعریف او حکم په هکله دې یو له بل سره مباحثه وکړي.
- ❖ د حج دثواب په هکله دې په فردي او ګروپي توګه خبرې وکړي.

ښاغلی ښوونکی دې دحج د مزایاوو په هکله زده کوونکو ته پوره معلومات ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ویشتم لوست

د حج شرطونه

هدف: د حج د شرطونو پيژندنه.

ايا د حج له شرطونو سره اشنايي لرئ؟

حج دوه ډوله شرطونه لري: د فرضيت شرطونه او د اداء شرطونه.

الف: د فرضيت شرطونه: هغه شرطونه دي چې د هغو له تحقق څخه پرته حج د مؤمن په ذمه نه فرض کيږي لکه : اسلام ، عقل، بلوغ ، حريت(ازادي)، مالي استطاعت(توان) ، د لارې امن ، له ښځې سره د صالح محرم موجود والى اوجوړوالى .

د پورتنيوشرطونو په پام کې نيولو سره حج په کافر، ليوني، ماشوم، غلام، فقير او مسکين نه فرض کيږي.

ب: د اداء شرطونه:

د حج د اداء لپاره دوه شرطونه لازم دي.

١- وخت يعنى د حج د اداکولو وخت.

٢- احرام تړل.

د زده کوونکو هڅوني:

- زده کوونکي دې د حج دشرطونوپه هکله مذاکره وکړي.
- دحج د اداء د شرطونو په هکله دې په فردي او ګروپي توګه مباحثه وکړي.

ارزونه:

- زده کوونکي دې د حج د فرضيت دشرطونو نومونه واخلي او ودې وايي چې د فرضيت او د اداء شرطونه څه توپير لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

درویشتم لوست

د حج فرضونه او واجبات

هدف: د حج د فرضو او واجباتو پيژندنه.

آيا کولی شئ د حج د فرضونو نومونه واخلئ؟

په حج کې درې عملونه فرض دي:

۱– احرام تړل په تلبيه ويلو سره.

۲– په عرفات باندې دريدل (په ځانگړي وخت کې)

۳– د زيارت طواف (افاضي طواف)

په دی بايد پوه شئ چې احرام د حج له فرضي شرطونو څخه دی او په عرفات باندې وقوف(دريدل) د حج رکن دی او وخت يې د ذوالحجې د نهمې ورځې د لمر لـه زوال څخه د اختر د ورځې تر صبح صادق (ريښتيني سبا) پورې دی. او د زيارت طواف هم د حج رکن دی او وخت يې د اختر د ورځې له ريښتيني سبا څخه د اختر د دريمې ورځې تر پايه پورې دی.

د حج واجبات:

په حج کې واجب عملونه هغه دي چې په ترک کولو (نه کولو) سره يې د م (د څاروي حلا لول) په حاجي لا زميږي او په لاندې ډول دي:

١. له ميقات (معين ځای) څخه د احرام تړل.
٢. د لمر تر لويدلو پورې په عرفات دريدل.
٣. په مزدلفه کې وقوف.
۴. د صفا او مروا په منځ کې سعي (منډه)کول.
۵. د جمرو ويشتل.
٦. سر خربيل يا ويښتان کمول.
٧. د وداع طواف کول. ٨_ قرباني (د شکر دم) ٩_ د عرفې شپه په منیٰ کې تېرول.

د زده کوونکو هڅونې:

❖ زده کوونکي دې د حج د فرضونو په هکله مباحثه وکړي.

❖ د حج د ارکانو دې يو له بل څخه پو ښتنه وکړي.

ارزونه: آيا د حج فرضونه مو پيژندلي دي؟

ښاغلی ښوونکی دې د ميقاتونو په باره کې زده کوونکو ته مفصل معلومات ورکړي او ورته ودې وايي چې ميقاتونه هغه معين ځايونه دي چې د بيت الله په شاوخوا کې د احرام تړلو لـه پـاره پيغمبر(صلی الله عليه وسلم) ښودلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلير ويشتم لوست

احرام

هدف: د احرام له تعريف او ترتيب سره اشـــــنايـــــــــي.

احرام څه شی دی؟
احرام د څه له پاره دی؟

د حج يا عمرې نيت کولو ته احرام وايي

د احرام ترتيب:

احرام کوونکی بايد نوکان غوڅ اوله بدن څخه ځيني ويښتان لرې کړي .

١- غسل دې وکړي، که غسل ونه کړي اودس دې وکړي .

٢- دوه سپيني جامې (لنګ او څادر) د واغوندي نوې وي اوکه پريمينځل شوې خوچې ګنډل شوې نه وي .

٣- خوشبو يي دې استعمال کړي.

د دوه رکعته لمونځ د اداء کولو څخه وروسته که چيرې يوازې د حج اراده يې کړې وي داسې نيت دې وکړي: خدايه! (ما د حج د اداء کولو اراده کړې ده ته يې ما ته اسانه وګرځوې او له ما څخه يې قبول کړې)او ودې وايي: "لبيک بحج اللهم لبيک"

اوکه چيرې د حج او عمرې دواړو اراده يې کړې وي داسې نيت به کوي: يا الله! زه د حج او عمرې اراده لرم ما ته يې اسان کړې او دواړه له ما څخه قبول کړې. او ودې وايي: ((لبيک بحج وعمرة اللهم لبيک)).

او که چيرې يې يواځې د عمرې د ادا کولو اراده کړې وي داسې نيت دې وکړي:" خدايه! زه د عمرې د ادا کولو اراده لرم نو ماته يې اسانه کړې او له ماڅخه يې قبوله کړې، او ودې وايي:(لبيک بعمرة اللهم لبيک)

د زده کوونکو هڅوني:

زده کوونکي دې د ښوونکي له توضيح وروسته د درس متن په پټه خوله مطالعه کړي.
د درس په محتوی کې دې يودبل سره خبرې وکړي.

ارزونه:

- ايا زده کوونکو احرام زده کړی دی؟

ښاغلی ښوونکی ! درس د سوال او ځواب په توګه تکرار کړئ او نتيجه ورڅخه واخلئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ويشتم لوست

تلبيه

هدف: د تلبيې په هکله معلومات او د هغې زده کول

له احرام او دوه رکعته لمونځ کولو څخه وروسته دې تلبيه ووايي د تلبيې په ويلو سره احرام تکميليږي نو بايد داحرام له ممنوعاتو څخه پرهيز وکړي.

تلبيه داده:

لَبَّيکَ اللَّهُمَّ لَبَّيک لَبَّيکَ لَا شَرِيکَ لَکَ لَبَّيکَ إِنَّ الحَمدَ وَالنِّعمَةَ لَکَ وَالمُلکَ لَا شَرِيکَ لَکَ.

اى الله! په عبادت ولاړيم تاته په عبادت ولاړيم تاته، نشته شريک تا لره په عبادت ولاړ يم تا ته ثنا او صفت تا لــره ده او نعمتونه ستا لخوا دي او پاچاهي له تاسره ده نشته هيڅ شريک تا لره. وروسته د تلبيې د ويلو دې په محمد صلى الله عليه وسلم باندې درود ووايي او وروسته له دې څخه دې په هره ناسته او ولاړه کې تلبيه وايي.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې د تلبيې کلمې بيلې بيلې ووايي.
- ❖ زده کوونکي دې د تلبيې د مفهوم په هکله يو له بل څخه پو ښتنې وکړي.

ارزونه:

- ايا کولی شئ د تلبيې محتوى په خلاصه ډول ووايئ؟

ښاغلي ښوونکي! په فعاليت کې د زده کوونکو سره مرسته وکړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ ویشتم لوست

هغه عملونه چې په احرام کې جواز نلري

هدف: د هغو عملونو پېژندنه چې وروسته له احرام څخه یې کول روانه دي.

۱. د هغه عمل سرته رسول چې د شرعې له مخې ګناه وي.
۲. جنګ کول، او داسې کلمې په خوله راوړل چې د مخاطب د خپګان سبب کیږي.
۳. ښکار کول او ښکاري ته دښکار لار ښوونه کول.
۴. نارینه ته د ګنډل شویو جامو اغو ستل.
۵. د خوشبویي استعمالول.
۶. نارینه ته د سر پټول.
۷. د بوټو په پښو کول چې ښنګري پټ کړي .
۸. د ویښتانو غوڅول یاله بیخه ایستل.
۹. د نوکانو پرې کول.
۱۰. په خوشبویي سره د سر، ږیرې اوځان پرېمنځل.(غسل کول او د ځان مینځل د صابون له استعماله پرته روا دي).
۱۱. د رنګه جامواغوستل.
۱۲. جنسی مقاربت او هغه څه چې د مقاربت حکم لري.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې په پورتنیو شیانو کې مباحثه وکړي.
- ❖ د احرام حالت دې په ژبه بیان او بیا دې تمثیل کړي.

ارزونه:

ایا کولی شئ په احرام کې د ناروا اعمالو نومونه واخلئ؟

ښاغلی ښوونکی! د احرام حالت زده کوونکو ته عملاً وښیئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ویشتم لوست

د حج ډولونه

هدف: د حج د ډولونوسره آشنايي.

حج په څو ډوله دی؟

حج په درې ډوله دی:

الف : افراد حج. ب: تمتع حج. ج: قِران حج.

څوک چې حج کوي اختيار لري چه له دې درې ډوله حج څخه د يوه ډول حج نيت وکړي.

الف_ افرادحج: افراد د يوائې توب په معنا دی. افراد حج هغه دی چې حــاجي يوائې د حج د اداءکولو احرام (نيت) وکړي

ب_ تمتع حج: تمتع د ګټی اخيستنې په معنادی. اوتمتع حج هغه دی چې حاجي په بيل بيل احرام سره عمره او حج دواړه اداءکړي .

ج: قِران حج: قِران د يو ځای کولو (پيوستون) په معنا دی او قِران هغه حج دی چې حاجي د حج اوعمرې دواړو نيت په يوه احرام کې وکړي په دې صورت کې حاجي د عمرې له اداء کولو څخه وروسته ځان نه شي حلالولی پس څرنګه چې په دې حـــج کـــې تکليف زيات دی اجر يې هم خورا درونډ دی.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې د درس متن په پټه خوله مطالعه کړي.
- ❖ د درس په محتوی کې دې يو له بل څخه پو ښتنې وکړي.

ارزونه:

- حج په څو ډ وله دی او د تمتع او قِران حج څه توپيرلري ؟ بيان يی کړئ!

ښاغلی ښوونکی! دحج دوه ډولونه بيل بيل په ساده ژبه بيان کړئ!

اته ویشتم لوست

عمره

هدف: د عمرې له احـــکامـــو ســـــره اشـــــنايي.
عمره څه ډول عبادت دی د اداء طريقه يې څه ډول ده اوپه کوم ځای کې اداء کېږي؟

عمره هغه عبادت دی چې په بيت الله الحرام کې اداء کيږي او څلور مناسک لري.

۱- احرام: احرام په عمره کې شر ط دی.
۲- طواف: طواف دعمرې رکن دی.
۳- د صفا اومروا تر منځ سعي کول واجب دي.
۴- وروسته له سعي څخه د سر خريل، يا لنډول هم واجب دي.

عمره په ټول عمر کې يوځل سنت ده، حتی د ځينو علماوو په نزد واجب ده. په دی بايد پوه شئ چې د عمرې احرام د حج د احرام په څيردی نو که له چا څخه د عمرې په احرام کې داسې عمل صادر شي چې د حج په احرام کې د ښاروي حلالول لازموي په عمره کې هم د دم (حلالې) د لازميدو موجب کيږي.

د حج او عمرې توپير دا دی چې حج په ټاکلي وخت کې ادا کيږي ولې عمره ټول کال اداء کيدای شي يواځې د عرفې او له عرفې څخه وروسته په نورو څلورو ورځو کې د عمرې ادا کول مکروه دي.

د زده کوونکو هڅوني:
❖ عمره څه رنګه عبادت دی په دې هکله دې خبرې وکړي.
❖ د عمرې د مناسکو په هکله په ګروپي ډول سره مباحثه وکړئ!

ارزونه:
- د عمرې ترتيب په خپله ژبه ووايئ!

ښاغلی ښوونکيه! دا درس په يو داسې مقدمې باندې چې د درس د مدخل حيثيت ولري پيل کړئ!
نوټ: عمره په لغت کې د ملاقات په معناده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهه ویشتم لوست

د ښځو لپاره دحج ځانګړي احکام

هدف: د حج د هغـــو احـــکامـــو پیژندنه چې په ښځینوو پـــورې خاص دي.

د حج زیات احکام نارینه او ښځینه په یوه ډول سره اداءکوي ولې په ځینې ځایونوکې ښځینه احکام نسبت نارینه وو ته ځه توپیر لري چې په هغو کې د ښځې د طبعیت رعایت شوی دی او هغه دا دي:

١- ښځې ته دګنډل شویو جامو اغو ستل روا دي.

٢- ښځې ته لازمه ده چې په احرام کې خپل سرپټ کړي.

٣- په لوړ اواز سره باید تلبیه ونه وایي.

۴- ښځې سرنه خریي بلکې یوازې د ویښتانو سرونه اخلي.

۵- په طواف کې د اوږو له خوځولو ځخه ډډه کوي یوازې په صفا او مروا کې د سعې کولو په وخت کې شنو نښو ته لنډه په خپل تګ کې ځه چټکتیا راولي.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ د درس حاصل دې په خپلو ژبو سره ووایي.
- ❖ د درس دمحتوی په هکله دې خبرې وکړي.

ارزونه:

ایا زده کوونکي د درس په محتوی باندی پوه شوي دي؟

ښاغلی ښوونکی!د حج د احکامو د تدریس په وخت کې ستاسې پوره معلومات او مطالعه حتمي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دېرشم لوست

د نبوي مسجد زيارت

هدف: د نبوي مسجد ارزښت پېژندنه او د پيغمبر صلى الله عليه وسلم د قبر د زيارت كولو آداب زده كول.

مدينه منوره د رسول الله صلى الله عليه وسلم د هجرت كور دی، د مدينې منورې اوسيدونكي انصار او هلته ورغلي مسلمانان مهاجر بلل كيږي.

كله چې رسول الله صلى الله عليه وسلم مدينې منورې ته مهاجر شو، له هر څه نه وړاندې يې مسجد آباد كړ چې په (مسجد النبوي) باندې يادېږي.

رسول الله صلى الله عليه وسلم د مسجد النبوي، مدينې منورې او انــصارو ډېــر فضايل بيان كړي دي. په يو حديث كې هغه مبارك ويلي دي : زما په مسجد كــې يــو لمونځ له مسجد حرام پرته نورو مسجدونو كې لمانځه باندې زر برابره غوره دی .

د رسول الله صلى الله عليه وسلم قبر هم د مسجد النبوي په منځ كې راغلی دی .

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: زما د منبر او كور تر منځ ځای د جنت له باغچو څخه يوه باغچه ده .

د پيغمبر صلى الله عليه وسلم د قبر تر څنګ د مسلمانانو د لومړي او دوهم خليفه ابوبكر صديق او عمرفاروق رضي الله عنهما قبرونه دي. د همدې له پاره مسلمانان مكــې معظمې ته له رسيدو مخكې او يا كله چې په مكه معظمه كې د حج مراسم پای ته ورسوي د نبوي مسجد د زيارت له پاره مدينې منورې ته ځي. په نبوي مسجد كــې لــه لمانځــه وروسته د رسول الله صلى الله عليه وسلم ، ابوبكر صديق او عمر فاروق رضي الله عنهمــا قبرونو ته هم ځي او مسنون زيارت كوي.

پر دې برسيره په مدينه منوره كې د قباء مسجد، ذوالقبلتين مسجد، د احد غر، د خندق د غزا ځای او داسې نور تاريخي ځايونه هم شته ، چې په ليدو يې ايمانونه تازه كيږي.

د هر مسلمان په زړه كې مدينه منوره د مكې معظمې په څير ځای لري او تل يــې ليدلوتــه ليوا ل وي.

د زده كوونكو هڅونې:

زده كوونكي دې په مدينه منوره كې د اسلام د تاريخي ځايونو په اړه يو له بل څخه پوښتنې وكړي

ارزونه: د مسجد النبوي فضيلتونه وواياست!

يادونه: كله چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفات شو نو د خپل كور د عايشې بي بي په كوټــه كــې خاورو ته وسپارل شو، بيا وروسته مسجد پراخه كړی شو او د پيغمبر صلى الله عليه وسلم كور هم پكــې راغی، نو اوسنی قبر د هغه مبارك پخوانی كور او د عايشې بي بي كوټه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنې

۱- حج تعريف کړئ!
۲- له حج څخه د انکار کونکي حکم بيان کړئ!
۳- د حج شرطونه تو ضيح کړئ!
۴- دحج واجبات بيان کړئ!
۵- دحج فرضونه بيان کړئ!
۶- احرام تعريف کړئ!
۷- داحرام څرنګوالى بيان کړئ!
۸- هغه عملونه چې په احرام کې جواز نه لري بيان کړئ!
۹- دحج ډولونه وواييئ!
۱۰- آيا په حج کې د ښځينه حاجيې لپاره خاص احکام شته بيان يې کړئ!
۱۱- د محمد (ص) د قبر زيارت کولو په هکله مو خپل معلومات وليکئ!
۱۲- عمره تعريف کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم فصل

یودیرشم لوست

اخلاق

هدف: زده کوونکي د اخلاقو په معنا پوهول او په دی هکله يو عام نظر ورکول.

اخلاق يعني څه؟ ښه خويونه کوم دي او بد خويونه څه ته وايي؟

په تيرو ټولګيو کې موځينې موضوعګانې د اخلاقو په هکله ولو ستلې دهغوی څخه مو د اسلامي سلوک(کړووړو) په باره کې څه معلومات لکه:(د سلام ادبونه ،د مور او پلار، ښوونکی، مشرانو، خپلوانو او ګاونډيانو حقونه، دروغتيا ارزښت، د بدو عادتونو څخه ځان ساتنه اوداسی نور تر لاسه کړل اوس غواړو لومړی د اخلاقو په هکله له يوه عام نظر سره اشنا شو تر څود نويو درسونو لپاره مو اساس او بنياد وګرځي او بيا ځينې اخلاقي موضوعګاني تر بحث لاندې و نيسو:

اخلاق يعنی څه؟

اخلاق: (په انساني نفس کې هغه فطري (طبيعي) قوه ده چې په ډير ه اسانی سره ښه يا بد عملونه ورڅخه صادريږی) که ښه عملونه ورڅخه صادر شي د ښواخلاقو اوکه بد عملونه ورڅخه صادر شی د بد خوی په نامه يادیږي د محمد صلی الله عليه وسلم په يوه حديث کې ګناهونو ته ناوړه اخلاق (بدخويونه) ويل شوي دي او ورڅخه معلوميږي چې د انسان په فطرت (طبعيت) کې دا توان شته چې ښه عملونه يا بد عملونه وکړي. اسلامي شريعت داڅرګنده کړې ده چې د اسلامي فرايضو اداکول ، اوله ګنا هونو څخه ځان ساتل انسان په ښو خويونو عادت کوي.

همداراز له الله تعالی څخه ويره لرل د ښوخويونو اساس ګڼل شوی دی نو ديوه مسلمان غوره او ښه اخلاق دا دي چې د الله تعالی څخه ويره ولري، د هغه د احکامو پيروي وکړي او له ګنا هونو څخه ځان و ساتي. ځکه کوم مسلمان چې د الله تعالی د فرايضو په اداکولو، له ګناهونو څخه په ځان ساتنه بريالی شي نوښه خويونه لکه، حلم، تواضع، صله رحمي، د مسؤليت احساس، محبت، شجاعت، سخاوت او نور په کې وده کوي او شخصيت يي له بدوخويونو لکه:کينه، دښمني، بخل، غيبت، خيانت، حرص او داسې نورو څخه خوندي پاتې کيږي.

د زده کوونکو هڅونې:

زده کوونکي دې د درس د محتوی په هکله يو له بل څخه پو ښتني وکړي.

زده کوونکي دې دښو خويونو داساس په هکله خبرې وکړي.

ارزونه: د اسلام په سپيڅلي دين کې ښه خويونه کوم دي؟

دوه دیرشم لوست

دزړه اصلاح

هدف: د زړه د پاکوالي د ګټو سره اشــــــــنايي.

پوهیږو چې مونږ دنده لرو چې په الله تعالی ایمان ولرو او دایمان هدف مو دادی چې باید زمونږ زړونه یواځې په یوه الله تعالی پورې تړلي وي او اراده او عمل مو دالله تعالی له امرونو سره موافق وي همداراز په ټولو عبادتونوکې زمونږ د زړه د پاکووالي اثر پروت دی. د مثال په توګه لمونځ د الله تعالی څخه د ویرې خوی په مونږ کې زیاتوي، نو مونږ له بدو او بې حیا کارونو څخه منع کوي، زکات زمونږ زړونه له حرص، بخل او بې رحمۍ څخه پاک ساتي؛ روژه په موږ کې د حلم او حوصلې خوی پیاوړي کوي؛ او د فقیرانو له حال څخه مو خبروي. لنډه دا چې اسلامي عقیده او عبادتونه هر یو زمونږ د زړونو په پاک ساتلو کې اثر لري او دا زمونږ اسلامي او انساني دنده (وظیفه) ده چې الله تعالی په یووالي سره وپیژنو؛ او امرونه یې پر ځای کړو ترڅو زمونږ باطني شخصیت پاک او پیاوړی شي او د رواني (روحي) ناروغتیاوو څخه خوندي شو همدا راز له اخلاقي ناروغتیاوو لکه کبر، بخل، حرص، حسد، خیانت او داسې نورو څخه مو زړونه پاک او خوندي وي، په یوه مبارک حدیث کې راغلي دي (په بدن کې د غوښې یوه ټوټه ده که هغه اصلاح شي نو ټول بدن به اصلاح وي او که فاسده شي نوټول بدن ورڅخه فاسدیږي او دا ټوټه زړه دی) نوباید زړونه اوذهنونه موله بدو فکرونو اوخویونو څخه پاک وي ترڅو مو عملونه اصلاح شي.

د زده کوونکو هڅوني:

❖ زده کوونکي دې درس په پټه خوله مطالعه کړي.

❖ د درس د محتوی په هکله دی یو له بل څخه پو ښتنې وکړي.

ارزونه:

- په الله تعالی باندې ایمان، او عبادتونه د کومې موخې لپاره په مونږ فرض دي او څه ګټې لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې دېرشم لوست

د ټولنې د افرادو حقوق

هدف: د ټــــولنـــــی د افرادود حقونو پېژندنه.
د ټولنې دغړيو حقوق څوک بيانولی شئ؟

د ټولنې د غړيو حقوق په دوه بيلا بيلو ډولونو ويشو او تر څيړنې لاندې يې نيسو:
الف: د مسلمانانو حقوق.
ب: د ټولنې د نورو غړيو حقوق.

هر مسلمان په بل مسلمان باندې ځينې ځانګړي حقوق لري. دا حقوق د خپلوۍ (قرابت) په اصل نه دي ولاړ بلکې د دې حقونو د اثبات لپاره يوازې د دين يووالی کفايت کوي، ځکه چې په مسلمان خپل دين ګران دی نو د خپل دين خاوندان هم بايد ورباندې ګران وي او د هغوی خوشحالي او سوکالي خپله سوکالي وګڼـــي، د هغوی غم او خپګان خپل غم او خپګان وبولي. مسلمان چې کوم شی د خپل ځان لپاره ښه ګڼی د خپل مسلمان ورور لپاره د هم وغواړي. او څه چې ځان ته نه خوښوي، د بل مسلمان لپاره يې هم نه خوښوي.

دا خصلت د مسلمان لپاره د ايمان لويه نښانه ګڼل شوې ده په يوه مبارک حديث کې راغلي دي چې يو مسلمان په بل مسلمان باندې حقونه لري چې ځينې يې دا دي.

١– يو له بل سره نيکي کول.
٢– د ګنهګار لپاره د الله تعالی هدايت او مغفرت غو ښتل.
٣– هغه څوک چې له تا سره يې بد کړي وي ور سره ښه کول.
۴– د يو مسلمان د بل مسلمان سره مينه لرل.
۵– د محتاج سره مرسته کول.
٦– د مشر مسلمان درناوی کول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- په کشر مسلمان باندې شفقت کول.

۸- له خپل بل مسلمان ورور سره خیانت نه کول.

۹- بل مسلمان ورور په بده نه یادول.

۱۰- دبل مسلمان غیبت نه کول.

۱۱- په بل مسلمان باندې بد ګماني نه کول.

۱۲- په غم او ښادۍ کې دبل مسلمان سره ځان شریک ګڼل.

۱۳- مسلمانان جنګ ته نه هڅول بلکې تر منځ یې سوله غوښتل.

ب: د ټولنې د نورو افرادو حقوق:

مسلمان دیني او عقیدوي دنده لري چې د ټولنې د ټولو غړیو سره که څه هم اسلامي عقیده ونه لري لاندې امرونه مراعات کړي.

۱- د دوی سره په معامله کې خیانت نه کول.

۲- په عدلي قضیاياوو کې ورسره عدالت کول.

۳- په مال او ناموس یې تیری نه کول.

۴- د دوی په عقیدوي امورو باندې چې د اسلامي شریعت سپکاوی په کې نه وي تېری نه کول.

۵- د دوی سره به داسې کړنه کیږي چې د اسلامي شریعت سره مخالفت په کې نه وي.

د زده کوونکو هڅونې:

- ❖ زده کوونکي دې پورتنی متن د ښوونکي د شرحې څخه وروسته په پټه خوله مطالعه کړي.
- ❖ زده کوونکي دې په ګروپي ډول د درس د محتوی په هکله یو له بل سره بحث وکړي.

ښاغلی ښوونکی !

زده کوونکو ته دنده ورکړئ چې په ټو لګي کې دې د پورتنیو حقونو په هکله د خپلې پو هې سره سم خبرې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو له بل سره مرسته كول

هدف: د مرستې سره مينه پيدا كول.

مرسته څه ته وايي؟ مرسته كول څه كټې لري؟ مونږ يو د بل سره ولې مرسته كوو؟

پوهيږو چې د مسلمانانو ټولنه لكه يو جسد داسې ګڼل شوې ده. او افرادېې د جسد د غړيو حيثيت لري كله چې يوغړى درد من شي ټول ځان ورسره نا ارامه كيږي.

نو مسلمانان په ټولنه كې په غم او ښادۍ كې سره شريک دي او دنده لري چې خپل ځان د ټولنې د افرادو په غم او خو شحالۍ كې شريک وګڼي. د ټولنې د محتاج فرد سره مرسته وكړي، كه چيرې د مرستې كولو توان نه لري نو د هغه په درد كې دې ځان شريک وبولي او په ډيرو خوږو خبرو دې ورته تسلي وركړي او په دې د پوه كړي چې د مسلمانانو درد شريک دی. هغه مسلمان چې نورو ته يې د مرستې لاس اوږد كړى وي الله تعالى دده مرستندوى دى دا مطلب په لاندې مبارک، حديث كې بيان شوى دى (تر څو چې يو مسلمان د بل مسلمان ورور په مرسته كې وي الله تعالى د هغه مرستندوى دى).

قرآن عظيم لارښوونه كړې ده چې (هره نيكي لس چنده ثواب او اجرلري) نو د مرستې كولو ثواب لږ تر لږه لس چنده دى. دا د يوه مسلمان نيک بختي بلل كيږي چې د نورو مرستې ته يې لاس او ږد نه وي او له نورو سره په مرسته كولو لګياوي.

د زده كوونكو هڅونې:

- ❖ زده كوونكي دې د درس متن پوره مطالعه كړي بيا دې د هغه مطلب ووايي.
- ❖ زده كوونكي دې د مسلمانانو ورونو د مرستې په هكله يو، يو مثال ووايي.

ښاغلى ښوونكى! د درس محتوى په ډيره ساده ژبه سره شرحه كړئ! او دزده كوونكو څخه وغواړئ! چې په دې هكله خپل نظرونه څرګندكړي او تا سې په اصلاح كې ورسره مرسته وكړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه دیرشم لوست

مساوات په اسلام کې

هدف : په اسلام کې د مساوات د اهمیت پیژندنه.

مساوات یعنی څه ؟ د مساوات ارزښت څه دی؟

مساوات د برابرۍ په معنادی.

په اسلام کې ټول انسانان د هر قوم، نژاد رنګ او هر ځای چې وي په اسلامي او انساني حقونو کې سره برابر دي.

وايي: د مخزوم د قبیلې یوې ښځې غلا کړې وه. د شریعت په حکم د هغې لاس پرې کول وو، خو ځینو اصحابو داسې فکر کاوه چې که د دې ښځې لاس د غلا په وجه پرې شي دا قبیله به دا کار د ځان لپاره ډېر شرم او رسوایي وګڼي او زیاته به خفه شي له بلې خوا محمد صلی الله علیه وسلم د دې قبیلې سره خپلوي لري نوښه به دا وي چې د محمد صلی الله علیه وسلم په وړاندې یې شفاعت وشي ښایي په هغې باندې حد جاري نه کړي.

نو اسامه (رضي الله عنه) یې محمد صلی الله علیه وسلم ته واستاوه تر څو یې شفاعت وکړي او هغه وبښل شي. اسامه(رضي الله عنه) ووېل: کله چې محمد صلی علیه وسلم ته ورغلم او موضوع مې ورته عرض کړه؛ نو د رسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارکه څېره کې د قهر او غضب نښانې ښکاره شوې او ویې ویل: چې (د الله تعالی له حدودو څخه په یو حد کې شفاعت کوئ!) و درید او ویې ویل: (هغه خلک چې له تاسې د مخه یې ژوند کاوه له دې سببه هلاک شول چې کوم شریف او قوي سړي به غلا وکړه؛ نو هغه ته به یې ښښنه کوله او که کمزوري او ناتوان سړي به غلا وکړه په هغه باندې به یې حد جاري کاوه. په الله تعالی مې سوګند که زما لور فاطمه غلا وکړي لاس به یې پرې کړم) له دغې پېښې څخه په ډاګه ثابتېږي چې اسلام د مساوات او عدالت دین دی. او ټول خلک د دې دین د احکامو او انساني حقونو په وړاندې برابر دي.

د زده کوونکو هڅوني:

زده کوونکي دې درس په پټه خوله مطالعه کړي.

د درس دمحتوی په هکله دې مباحثه وکړي.

ارزونه: آیا زده کوونکي د درس محتوی په خپله ژبه ویلی شي؟

ښاغلی ښوونکی! د دې متن په رڼا کې زده کوونکو ته د مساوات په باره کې پوره معلومات ورکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ دېرشم لوست

امانت

هدف : د امانتدارۍ او امانت لرنې له مفهوم سره اشنايي.
امانت څه ته وايي؟ د امانت په اړه زمونږ دنده څه ده ؟

د مسلمان ديني دنده ده چې امانت خيانت نه کړي يعني که چا کوم شی د ساتنې يا ګټې اخيستنې لپاره ورکړی وي پرته له دې چې هغه زيانمن کړي خپل څښتن ته يې وسپاري.
امانت په دوه ډوله دی:
١– خاص امانت.
٢– عام امانت.

١– خاص امانت: که يو شخص بل ته يو شی د ساتنې يا ګټې اخيستنې لپاره ورکړي دا شی د هغه بل سره خاص امانت دی.

٢– عام امانت: ځينې داسې شيان دی چې ګټه يې عامه وي او ډير افراد ورسره حقوقي تعلق لري داسې شيان د عام امانت په نامه سره ياد يږي. د مثال په توګه درسي کتاب چې زيات خلک ورڅخه ګټه اخيستلی شي يا يې اخلي د هغه زده کوونکي سره چې په لاس کې يې لري عام امانت دی.

همدا راز د داسې دندې په غاړه اخيستل چې ګټې يې ټولنې ته رسيږي عام امانت بلل کيږي ددې اصل په بنا د ټولو حکومتي، عامو چارو لکه د ښوونې او روزنې چارې، قضايي چارې او د داسې نورو عامو چارو په غاړه اخيستل يو عام امانت بلل کيږي د عام امانت څخه بايد داسې ګټه پورته کړای شي چې د هغه اصلي ما هيت ته په کې زيان ونه رسيږي د مثا ل په توګه څوک چې د ښوونې او روزنې دنده په غاړه لري، ښوونځی، زده کوونکي، درسي کتابونه، د درسونو محتوی دا ټول دده سره امانت بلل کيږي او د خپل توان سره سم بايد ځان د دې ټولو امانتونو د ساتنې امين وګڼي.

په يو مبارک حديث کې راغلي دي:(لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ) کامل نه دی ايمان د هغه چا چې امانت نه لري.
يعني امانت داري د ايمان يوه ځانګه ده څوک چې دا خوی نه لري دايمان يوه څانګه يې کمه ده.

د زده کوونکو هڅونې:
❖ زده کوونکي دې د خاص او عام امانت د مفهوم په هکله يو له بل سره خبرې وکړي.
❖ دولتي دندې کوم امانت دی په خپلو ژبو يې بيان کړئ!

ارزونې: ايا زده کوونکي د امانت په مفهوم پوه شوي دي؟
امانت په څو ډوله دی د عام امانت له پاره يو مثال راوړئ!

ښاغلی ښوونکی! د امانت د مفهوم د موضوع ټول اړخونه په ساده ژبه سره پوره تو ضيح کړئ!

بد عادتونه

هدف: دبدو عادتونو پيژندنه او ورڅخه د ځان ژغورنه.

عادت څه ته وايي ؟ بد عادتونه کوم دي؟ د بدو عادتونو زيان څه دي؟

اکتسابي[۱] خوی ته عادت وايي يعنی هغه خوی چې فطری نه وي عادت بلل کيږي عادت د يوه کار او عمل له تکرار څخه په انسان کې ځای نيسي اوفطري اړخ نه لري نو کيدای شي انسان هغه عادت چې ډېره زمانه ورباندې نه وي تيره شوې هير کړي ولې داهم کيدای شي چې يو عادت يې د ډيرې زمانې په تيريدو سره د شخصيت جزء وګرځي او په انسان کې د دويم طبعيت ځای پيدا کړي. انسان د عقل په حکم په دې مکلف دی چې خپل انساني فطرت او شخصيت په ښو او انساني خويونواوخصلتونو عادت او پياوړی کړي له بدو عادتونو او هر هغه شي چې عقلي توازن، جسمي توان ته يې زيان رسوي ترک کړي. اسلامي شريعت له همدې سببه هغه عادتونه چې د انسان عقلي توازن او جسمي توان له منځه وړي حرام ګرځولي دي.

لکه: د شرابو څښل په قرآنکريم کې منع شوي دي، د شرابو څښل په خپل ځان او حيثيت باندې خورا لوی تېری دی ، ځکه چې له يوې خوا د شرابو د څښلو له امله انسان د ښو او بدو تر منځ توپير نه شي کولی، او له بلې پلوه د شرابو څښل په مال کې اسراف کول او په خپل لاس د هلاکت کندې ته د ځان غورځولو په معنی دی چې دا دواړه داسلام له نظره حرام دي.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې د شرابو په بد اثر باندې خبرې وکړي.
- ❖ د عادتونو او فطري خويونو تر مينځ فرق بيان کړئ!

ارزونه:

آيا د طبيعي خويونو او عادتونو ترمينځ فرق کولی شئ؟

ښاغلی ښوونکی! په ټولنه کې د بدعادتونو د ناوړه اغيزو په اړه معلومات ورکړئ.

---

[۱] اکتسابي: کسب کړی شوی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اته دېرشم لوست

دخانيات او بد عادتونه

هدف: د دخانياتو دضررونو پيژندنه او له هغو څخه ځان ساتل.

د چرسو، چلم، سګرټو څکول او نسوار کول دا هغه بد عادتونه دي چې د انسان عقل، روح او بدن ته ډير زيات زيان رسوي عقلاني قوه کمزورې کوي، روحي ګډوډي پيدا کوي، حنجره، ځيګر، غابنونه، هضمي، تنفسي او د ماغي جهازونه ورڅخه زيانمن کيږي. د وينې په دوران هم ناوړه اغېزه کوي په داسې بدو عادتونو اخته کسان د ژوندانه له ټولو نيکو ارزوګانو څخه محروم وي او د دغه بد عادت له امله په فکري، عقلي او جسمي لحاظ کمزوري کيږي. له نيکمرغه او په خپلو متو ولاړ ژوند څخه بی برخې وي له همدې کبله دغه بد عادت د اسلام په مبارک دين کې حرام ښودل شوی دی. لکه چې محمد صلي الله عليه وسلم فرمايلي دي: (هر هغه شی چې نيشه يا سستي راولي حرام دي)اوديوبل مبارک حديث مفهوم دی چې هرنشه راوړونکی شی شراب دي اوشراب حرام دي، هرهغه شی چې ډيريې نشه راولی نودهغولږ هم حرام دي.

د زده کوونکو هڅونې:

- ❖ زده کوونکي دې د دخانياتو په بد اثر باندې خبرې وکړي!
- ❖ د دخانياتو زيانونه دې په خپلو ژبو بيان کړي!

ارزونه:

د پورتنيو بدو عادتونو په هکله کوم حديث شريف ويلی شئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهه دېرشم لوست

نظافت

هدف: د نظافت او پاکوالي له ګټوسره اشنايي.

د اوداسه او غسل احکام مو په تېرو ټولګيو کې ويږندل دلته يو ځل بيا د نظافت په عامو ګټو رڼا اچوو:

په يو مبارک حديث کې راغلي دي چې (پاکوالی دايمان جز دی) ځوک چې د ځان پـه پاکوالي کې کوښښ نه کوي اسلامي شخصيت يې کمزوری او د اسلامی اخلاقو څخـه پوره برخه نه لري. علماوو ويلي دي چې په بدن کې واړه واړه ســوري دي د خيـرو او خولو په سبب بندېږي او د ناروغۍ لامل ګرځي، خو که چېرې خپل بدن او جامې پــاکې وساتو له دغو ناروغيو څخه خوندي پاتې کيږو له همدې سببه د اسلام په روښانه دين کې پاکوالی کله فرض، کله سنت اوکله مستحب دی.

د مسواک استعمالول، د نوکانو پرېکول او داسې نور زموږ د پيغمبرصـــلی الله عليــه وسلم سنت دي.

نو که ځوک نظافت نه مراعت کوي سربيره پر دې چې ګنهګارېږي، په ناروغيو هم اخته کيږي لنډه دا چې د ځان، جامو اوکور، پاک ساتل د هر مسلمان دينی دنــده ده ځوک چې دا ديني دنده نه تر سره کوي ګنهګاريږي د خلکو په منځ کې به بې وقاره وي او احترام به يې نه کېږي.

د زده کوونکو هڅوني:

- ❖ زده کوونکي دې د نظافت ګټې په خپلو ژبو سره بيان کړي.
- ❖ هر زده کوونکی دې د نظافت يوه، يوه ګټه ووايي.

ارزونه: آيا يو زده کوونکی د نظافت په باره کې ځودقيقې خبرې کولی شي؟

ښاغلی ښوونکی! د درس محتوی په ساده ژبه پوره توضيح کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنې

۱. اخلاق تعریف کړئ!

۲. د اخلاقو د ارزښت په باره کې معلومات ورکړئ!

۳. د زړه د اصلاح په باره کې چې څرنګه پوهیږئ ولیکئ!

۴. د زړه د اصلاح په باره کې د نبي کریم (صلی الله علیه وسلم) وینا بیان کړئ!

۵. د تعاون او مرستې د ارزښت او فایدې په هکله معلومات ورکړئ!

۶. د امانت مفهوم واضح کړئ!

۷. د عام امانت مفهوم واضح کړئ!

۸. د اسلامي ټولنې د افرادو د حقوقو په باره کې معلومات ورکړئ!

۹. د غیر مسلمان د حقوقو په باره کې معلومات ورکړئ!

۱۰. د مساوات مفهوم بیان کړئ!

۱۱. هغه حکایت چې د مساوات په باره کې مو ویلئ دی بیان کړئ!

۱۲. عادت تعریف کړئ ایا عادت طبعي منشأ لري؟

۱۳. د بدو عادتونو له جملې څخه ځینې بیان کړئ!

۱۴. د نظافت ګټې بیان کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library